

AVE MARIA

Nabožno-voučni
mesečnik.

LETNIK XXIII.
VOLUME XXIII.
(1931)

—
Štev. 8.

Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

Commissary Provincial:
Father Bernard Ambrožič,
O.F.M.
P. O. Box 443.
Lemont, Ill.

"AVE MARIA"
Issued every month by
THE FRANCISCAN FATHERS
Lemont, Illinois.
Phone Lemont 100-J2

Editor — Urednik:
Fr. Alexander Urankar,
O.F.M.
1852 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance or mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Z dovoljenjem in odobrenjem cerkvenega in redovnega predstojništva.

Dragi prijatelj in zastopnik Ave Marije.

Kakor vsako leto računamo tudi letos na Vašo dobrohotnost in blagodušno prijateljstvo. Brez posebnega poklona grem kar k stvari.

Koledar za leto 1932 pripravljamo. Težko je delo za koledar, posebno če ga hoče urednik urediti vsem po volji. Koledar mora biti zanimiv in zabaven in podučljiv, to so skoraj zahteve vseh naših bravcev. Združen je pa vsak koledar z velikimi stroški. Da bi, ne imeli zastopnikov, dobrih in navdušenih, kako bi jih zmogli? Vsako leto gredo ti naši navdušeni prijatelji, navdušeni apostoli katoliškega tiska k svojim trgovcem, da nam z oglesi pripomorejo h kritju ogromnih stroškov.

Trdno smo uverjeni, da lahko tudi letos računamo na Vas. Prav lepo prosimo, pridobite nam ta ali oni oglas iz svoje naselbine. Vemo, da je v teh težkih časih brezposelnosti tako delo naravnost muka, na drugi strani smo pa prepričani, da nas ne bote pustili na cedilu. Bodite tako dobri in nam ustrezite. Nabiravne pole Vam je že poslala Uprava Ave Marije. Obenem Vam je tudi sporočila nabiravno ceno in odstotke, ki so Vaša nagrada. V slučaju, da nam jih naberete veliko, se bo Uprava gotovo še posebej oddolžila.

Kot urednik Vas prosim, pojrite nam na rcko. Povejte svojim trgovcem, da bom inserate in oglase tako uredil, da bodo zbudili pozornost na prvi pogled. Vsaka stran oglasov bo imela tudi kolono smešnic in drugih zanimivih dogodbic in povestic. S tem bodo ljudje opozorjeni na oglase trgovcev.

Obenem prosim, če imate te ali one novice iz svoje naselbine, da mi jih v doglednem času pošljite. Ni treba veliko, samo novice oznanite. Poročilom iz naselbin bom posvetil posebno pozornost.

Vem, da lahko računam na Vas kot na prijatelja.

P. ALEXANDER, O.F.M., urednik.

Ave Maria hoče v vsako slovensko hišo!

Dobra misel, kajne? Pomagajte nam, da jo bomo čim prej uresničili. Vsak naročnik naj bo apostol našega lista, vsak naj ga razširja med svojimi prijatelji in znanci. Mnogo jih je še, ki bi lahko naročili naš list, pa stoje ob strani in čakajo. Mnogo jih je tudi, ki omahujejo in hočejo pustiti Ave Marijo radi slabih razmer. Pojdite, pregovorite omahljivce; pojrite in pridobite tiste, ki stoje ob strani in čakajo! Za vse vam bodo iz srca hvaležni SLOVENSKI FRANČIŠKANI V AMERIKI.

Tudi Baragov Ave Maria koledar imamo še v zalogi. Naročila naslovite na upravo Ave Marije, Box 608, Lemont, Ill. — Tisti, ki so brez dela, dobe koledar izjemoma za polovično ceno, t. j. za 25c.

“AVE MARIA”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

August, 1931.

Z Bogom in Marijo za narod!

23. letnik.

Velika Gospojnica.

P. Aleksander.

LUČKE gore pred podobo Milostne, gorijo in medljijo na čast Mariji Vnebovzeti. Ko bi mogle te lučke govoriti, kaj bi rekle? Ko bi zmogle te lučke človeške besede, ali ne bi na ves glas odgovorile? "Gorimo, gorimo in smo prošnje ubogih, zapuščenih, bolnih k Materi naši, katera je v nebesih . . ."

Prva bi morda rekla: Vela roka me je prižgala, vela roka matere, ki prosi za svoje otroke: da bi bili pridni in ubogljivi, da bi jih Bog varoval vsega hudega na duši, na telesu. Prižgala me je, da bi mesto nje klicala k Brezmadežni . . .

Druga svečka bo morda rekla: Žena me je prižgala, žena, ki nosi breme sedmih otrok in še klado pijanega moža. Pa naj bi jaz plamenček dogorel in prigoril prav do Sreca nebeške Gospe: Ti, ki si imela dobrega sv. Jožefa za moža, daj da bo tudi moj mož imel vsaj košček Jožefa v sebi, daj, da bo imel vsaj srce in ne bo ubijal svojega in mojega zdravja. Usliši me mati.

Tretja svečka bo morda rekla: Dekle je prosilo milosti, posebne milosti, da bi jo Bog sprejel med izvoljene samostanke, da bi bila nevesta božja. A ni prejela te milosti, vseeno me je prižgala v znameanje udanosti v voljo božjo. Naj gorim kot njena molitev do brezmadežne: da ji bo čisto življenje in boguudano, da ji bo bela pot skozi vso dolgo dolino zemlje. Kakor je bila bela pot od vasi rojstva ta-

ko naj ji bo še naprej bela tja do zadnjega sela smrti. . . Usliši jo mati, v nebesih . . .

Tako bi govorile svečke pred Marijino podobo, tako bi govorila četrta, sedma in tisoča . . . O Milostna gospa, koliko tisoč svečk je že gorelo pred to tvojo podobo, koliko milijon svečk je že dogorelo pred vsemi tvojimi čudežnimi altarji in slikami. Prižgale so jih roke nedolžnih otrok, ki so se dvigale v prošnji za dobre zlate starše, prižgale so jih bolne roke, ki so bile bolne radi prežgočih prošenj za izgubljenega sina, izgubljeno hčerko. Roke, ki so prinesle zadnji vinar, zadnji tolar, tako težko prisluženi tolar, samo da bi gorela svečka v zahvalo Materi. . . Ko bi videli vse te roke obupanih, trpečih, zapuščenih in izdanih, ko bi videli vse te roke tavačnih in nepotolaženih, ki so se dvigale pred tvojo podobo, bi videli morje rok. Dno tega čudnega morja pa je velika zaupljivost, otroška ljubezen, vera vate, mati naša v nebesih . . .

* * *

Vsak med nami nosi Marijino podobo v svoji duši, nosi jo v sebi od svoje zorne mladosti že. Nosi jo pred vsemi drugimi ti Slovenec in ti Slovenka, ki ti je slovenska mati prižgala še posebno luč zaupanja v Marijo. Veš, da biva na naši zemlji brezjska Priprošnjica, ki ji naš narod zaupa vse svoje težave: Vsako srce, ki je pričelo biti na slovenski zemlji, mora nositi brezjsko sliko v sebi in pred to sliko mora goreti svečka Marijinega češčenja. Ta svečka mora živo zagoreti zlasti v uri telesnih in dušnih težav, v sili življenja in smrti.

Bodimo pripravljeni.

TOLIKO sovražnikov zlepa nima človek kakor jih ima Bog. Toliko besnečih nasprotnikov nima nobena družba, nobena država kakor država Kristusova, katoliška Cerkev. Na vseh straneh gonja proti cerkvi. Mehika še vedno bruha, Rusija divja, Mussolini grmi, Pilsudski si viha brke in godrnja, Španija ropoče, Litva se repenči, Nemčija kaže pesti, vse države po vrsti so preje sovražnice kakor prijateljice cerkvi. Četudi imajo diplomatska zastopstva v Vatikanu, ti diplomati ne govore besede naklonjenosti in ljubezni.

Država, ki ima mnogo sovražnikov, se tihoma pripravlja in je vedno oborožena. Silobran je v človeški naravi, narava sama ti narekuje: oboroži se, da ti sovražnik ne upihne življenja.

Cerkev je duhovna država. Tudi njej velja: oboroži se, da v trenutkih sovražnih vojska ne boš stala

neoborožena; prepričena mili volji in kanonom brezvercev. Božje zagotovo je sicer z nami: "Vrata peklenska je ne bodo premagala". Toda to zagotovo nam ni bilo dano v potuho, ampak za korajžo.

Duhovnega orožja se poslužujmo, da se pripravimo za hudo uro. Vsak dober katoličan je Kristusov rekrut in mora na orožne vaje Cerkve. Orožje naše je katoliška organizacija, katoliško časopisje, krščansko življenje po božji postavi, sveti zakramenti, čednost odločnosti in neustrašene vere.

Zapisal je nekdo nekje nedavno: "Zakaj bi se bali? Strah pred preganjjanji ni na mestu. Kri je čudežen sok, iz katerega izvira življenje. Kjerkoli krščanstvo ni pripravljeno, mora doprinašati žrtve."

Prav je zapisal. —

VELIKI VOLK. . .

KATOLIŠKI svet je z radostjo pozdravil lateransko pogodbo, ki je raztrgala verige vatikanskemu jetniku in mu dala prostost nazaj. Danes je katoliški svet žalosten, ker vidi, da lateranska pogodba ni drugega kakor pogodba pisana na papir. Papir je potrpežljiv, vse prenese. Mussolini pa le noče priznati načelo, ki je bilo črno na belem zapisano v pogodbi. Cerkev ima besedo in sicer prvo besedo pri vzgoji mladine in nihče ji ne more te pravice kratiti ali jemati.

Žalosten je katoliški svet, prezalosten je sveti Oče, ker mu podira najlepše zasnove in svete sanje veliki Volk, ki je še pred letom v ovčji koži klečal pred altarjem in hlinil udanost in krščanstvo. Volk, ki je prišel v Kristusovo stajo le zato, da bo lepi dan lažje zasadil svoje zobe in kremlje v Njegovo čedo. Mussolini je bil brezverec, je in bo ostal brezverec, ki malikuje pred samim seboj in bogom malikom — državo. Država mu je bog, ni čuda, da ima kadila le zanjo, da se je v

zadnjih letih poklonil katolicizmu le zato, da je lahko speljal vodo na svoj mlin.

Med fašizmom in katolicizmom ne more biti kompromisa, kakor je jasno povedal sveti Oče sam v zadnji svoji enciklikli, ker je fašizem izrodek paganstva, oboževanje države, nasilstvo mu je zibelko zibalo, s krvjo sta ga dojila podivjanost in sovraštvo.

Mussoliniju je rojenica pela pesem krvi, življenska leta fašizma so žalostne kitice kratke balade, ki se bo žalostno končala. Zato ni treba preroškega duha. Še vselej so trde pesti zadele v kamen, ki jih je zdobil. Žalibog! Zgodovina je šola, v kateri so klopi vedno prazne. Resničen je pregovor: Norec in narod se od zgodovine nikoli nič ne naučita. Zgodovina je s Cerkvijo. Nazadnje bo moral tudi Mussolini s svojo stranko vrč zaklicati, kar je zaklical Julian Odpadnik: "Zmaga je tvoja Galilejec".

BOJI SE NAS.

IZ shodnic vas bodo metali", — "Sovražili vas bo do", "Hudo bodo zoper vas govorili", "Prišel bo dan, ko bo vsak, ki vas bo umoril mislil, da Bogu prijetno delo storil". — Besede Jezusove. Pečat, ki se sveiti na našem praporu.

Prapor bi ne bil lep, če bi ne imel tega pečata. Ta pečat nam je znamenje božjega poslanstva. Zagotovilo, da je z nami Bog. Znamenje nam bodi, da se nas sovražniki boje.

Mussolini je razpustil vse katoliške klube širom Italije. Dvoje resnic se naučimo na njegovi neomajni besnosti napram katoliškim klubom.

Mussoliniju je mnogo, mnogo do mladine. Trdno je prepričan o zlati resnici: kdor ima mladino, ima bodočnost. Italijo hoče fašistično, Italija nikoli ne bo fašistična, če si ne bo pridobil mladine. Toda večina te mladine je v katoliškem taboru, treba je napovedati boj katolicizmu in mu iztrgati naraščaj. — Ali ni njevovo nehanje resen opomin nam. Mladina je zarja bodočnosti. Mladino moramo prežeti s katolicizmom in Kristus bo z mladino zavladal v prihodnjih možeh in ženah. Zato je sveti Oče neizprosen in odločen v svojih zahtevah. Zato se Cerkev vsepovsod postavi v bran, kjerkoli ji hočejo iztrgati šolo in vzgojo mladine.

Mussolini vidi v katoliških klubih pretečo nevarnost. Če bi se jih ne bal, bi se ne bil zagnal s tako silo vanje. Če naši sovražniki pojmujejo veliki vpliv Cerkve na javno življenje, zakaj bi mi podcenjevali svoje moči in se bali nasprotstev in nasprotnikov. Če

vidijo drugi nevarnost v naših vrstah, zavedajmo se, da je močan vulkan v nas. Nikar ne pustimo, da bo spal.

Naj bo svet zoper nas. Bog je z nami. Kdo je kakor Bog?

"FIDES INTREPIDA" —

ŠKOF Malahija je pred davnimi stoletji sestavil gesla in rekla, ki bi se naj pritikala bodočim papežem. Vsakemu je našel posebno značilno geslo. Ali je bil Malahija preroško navdahnjen ali ne, Bog ve? Eno vemo, da boljšega gesla svetu očetu Piju XI. ni mogel dati. "Fides intrepida" ga imenuje. Po naše "Neustrašena vera".

Naš sveti Oče je živ zgled čednosti, ki bi morala prevzeti srce modernemu katoličanu. Neustrašenost, odločnost je stožer vere, na tem stožeru, na tem temelju naj bi slonela naša vera, če hočemo, da bo prava, če hočemo, da bo rodila uspeha.

Neomajen je sveti Oče in odločen, ko gre za Kristusova načela. Ta načela brani v vseh svojih pismih, v vseh svojih govorih in nastopih. Videl je: pol sveta se udaja in laska pogubnim naukom socijalizma na eni strani, na drugi strani druga polovica sveta zlorablja delavstvo in proletarijat kakor je zlorabljal paganski gospodar sužnje, pa je pogumno zaklical svet: Ne tako.

Edino po Kristusu morete rešiti vsa socijalna vprašanja in ne drugače. — Rusija je in na globoko zabrodila v potok nedolžne kri nedolžnih žrtev; sveti Oče je poklical svet na križarsko vojsko molitve. S svojim pismom o katoliški vzgoji je odločno začrtal pota, ki jih morajo hoditi države, če hočejo ostati v mejah krščanstva. S pismom o zakramantu zakona je odločno povedal v brk človeški družini, da skruni tempelj svetega Duha, ko gleda v človeškem telesu samo polje strasti, neugnaniosti in uživanja. Z zadnjim pismom o fašizmu pa je pogumno obsodil zablodo modernih državnikov, ki vidi jo v državi absolutno božanstva.

Kakor sveti Janez je sveti Oče Pij ednajsti. Stoji na okopih Cerkve in kliče neustrašeno: Non licet tibi — ni ti dovoljeno, svet.

Zahvaljen Bog za svetega Janeza naših dni. Tolažba nam je, zgled in bodrilo k delu in najlepši čednosti, ki more in mora dičiti krist'ana, k neustrašenosti.

VATIKANSKI MUČENIK.

NI še dolgo tega, kar smo ga z težkimi mislimi v srcu nazivali: vatikanski jetnik. Danes ga s skrbjo v duši imenujemo vatikanskega marternika. Preje je nosil prostovoljne verige, danes mu oklepajo prisilne verige krog srca ljudje, ki je nanje zidal in vanje stavljal zaupanje.

Katoliški svet sočustvuje s svojim Očetom. Od vseh strani hite k njemu udanostni pozdravi, ki naj bodo beseda tolažbe in izraz naklonjenosti. Najlepši udanostni pozdrav je tiha iskrena molitev. Moli jo z menoj, prijatelj Ave Marije, moli molitev za vatikanskega mučenika.

"Vsemogočni, umljiva nam je Tvoja Previdnost, ko dopuščaš preganjanje nad Svojo Cerkvijo. Vemo, da

nas hočeš preizkusiti, vemo, da nas hočeš imeti pravljene in da hočeš povedati svetu, da je katoliška Cerkve Tvoja ustanova. Težka je ta ura našemu Očetu, Tvojemu namestniku. Na jesen življenja se gromadijo skrbi na njegovo dušo, nepokoj mu kali življenški večer. Bojimo se zanj, ohrani ga v zdravju in trdnosti, Cerkvi v oporo in moč. Tolaži ga z mislio, da stoe za njim milijoni katoličanov, ki molijo za svojega Očeta v Rimu; molijo za blagoslov njegovemu delu in njegovim besedam. Naše misli, naše molitve, naše žrtve in naša dela so ž njim, ki se bori za naše dobro in za Kristusovo Ime. Daj mu zmage nad vsemi njegovimi nasprotniki, da bo po njem, Tvojem služabniku, poveličana Tvoja Beseda in Tvoja Moč, Vsemogočni."

Urednik.

Najveličastnejši spomin.

(P. A. M.)

ELIKO imam spominov v življenju svojem, spominov, ki navdajajo s tolažbo in veseljem, ko mi v duši vstanejo. Eden presega vse in je najveličastnejši, najlepši.

Rim.

Sanje moje mladosti. Da bi te mogel samo enkrat uzreti, videti vse veličastvo, ki ga je vate položila zgodovina, srečen bi bil. Tako sem sanjal vse dni svoje mladosti. Da bi videl veliko središče in ognjišče življenja samo enkrat, pa bi zaklical s Simonom: "Sedaj me pa odpusti Gospod, ker sem vi del pričakovanje svoje duše." Tako sem molil v mladosti.

In prišel je veliki dan.

Na izletu v staro domovino se mi je ponudila pričika, da sem poskočil tudi v mesto mest.

Če bi imel solze poceni, razlilo bi se mi bilo oko v potok solza, ko sem stopil z železnega voza na sveta rimska tla. Sveta so bila vsaj mojim željam in mojem hrepenuju. Presenečenja mi je bilo srce, bilo. Nisem vedel, kako bi pozdravil dostojno in spoštljivo to mesto, ki je videlo Petra — križanega in gleda sedaj že tisočletja življenje Petrove cerkve. Če bi bil pesnik, bi morda napisal dolgo in lepo pesem. Nisem božji obdarovanec, vseeno mi je srce prekipevalo različnih čustev.

Očaran sem bil, ko sem hodil iz kraja v kraj in se ob krasnih monumentalih uživiljal v pretekle dni, ki so videli veselje in žalost, vrvenje in življenje, kri in solze narodov, ki jih danes ni več . . .

Očaran sem bil, ko sem stal kakor pritlikavec pred velikanskim duhom umetnikov, ki so znali na tako imenitni način uklesati v mrzli kamen svojega globokega duha.

Prevzet sem bil, ko sem obiskaval vse zgodovinsko znamenite stavbe, pinakoteke in razstavljavnice, kjer so kar nagromadeni dokazi in sadovi velikih umov.

Prevzet sem bil nad lepoto velikega mesta. Videl sem ameriških mest nebroj. Toda mesta Amerike, ki poznajo samo hladni beton in cement, ki vidijo lepoto le v visokih nebotičnikih, nebotičnikih, ki štrle v zrak in se mi vedno zde kakor velikani klateži zvezda, ta mesta mi niso mogla dati užitka, ki sem ga užil ob panorami prestolnice katoliškega sveta in Italije . . .

Zaverovan v veličje starodavnosti sem blodil po mestu kakor napol pijan. Nič me ni motilo v teh sanjah prozaično življenje modernih Lahov, ki se tako kričeče odbija od monumentalni lepoti starodavnega Rima . . .

Komaj sem našel uro, da sem si sproti zapisal vse utise, ki sem jih dobil. Zapisati sem si jih hotel, da bom imel kedaj čez leta spomin na lepe ure življenga. Morda bom ležal kedaj kje bolan, kako lepo bo, ko bom lahko odvil zavitek starih spominov in bom bral, bral, bral. Morda celo jokal od velike tolažbe in veselja. Spomini so človeku vedno v tolažbo in utehu . . .

Pisal sem, pisal. Od kraja do konca sem zapisal vse dogodke in vse doživetje treh dni, ki sem jih prebil v Rimu. Beležnica mi je bila že polna spominov in beležk. Tri strani sem še prihranil za zadnjo doživetje.

In zadnje doživetje v Rimu je bilo tako očarljivo, da ga nikoli nisem zapisal, ker sem bil preveč prevzet. Šele danes ga zapišem po mnogih letih.

Videl sem Petra. Videl sem Kristusa v Petru. Videl sem Pija XI.

V sprejemni dvorani smo čakali. Tujec sem bil med tujci, a ena želja nas je družila vse, da smo si bili bratje in sestre oni trenutek. Želja, da bi videли velikega Čolnarja čolna Kristusovega.

Šepetanje je bilo vsenaokrog. To šepetanje je sličilo šumljanju morske gladine, ki čaka jutranjega solnce. Še minuto, dve in razgorelo se bo solnce nad morjem. Še minuto, dve, pa se bo nad morjem pričakajočih in hrepenečih razlil smehljaj iz oči svetega Očeta.

Že oprema sprejemne sobane te prevzame in ti zaziblje srce v čudovito sanjo. In to pričakovanje. Vsako pričakovanje ima sladkost v sebi in se človek kar boji, da bi to sladkost zgubil, ko se bo pokazala resnica. Tako sem trepetal jaz. Tako so trepetali morda tudi drugi. Prehitro bo prišel slovesni trenutek in bo konec slovesnega razpoloženja v duši, samo spomin bo še v njej.

Še minuto, dve.

In gledal bom iz oči v oči Njega, ki mu je Kristus po apostolu Petru izročil vesla in jambor in jadra velike ladje — katoliške Cerkve.

Gledal bom iz oči v oči velikemu Očetu katoliške družine, ki ima svoj dom po širnem svetu.

Zrl bom v obraz velikemu gospodarju naših src. Vsa katoliška srca so mu izročena v varstvo. Kristus mu jih je izročil.

Zrl bom v oči velikemu Ključarju Petrovih vrat, velikemu Ključarju skrivnostne skrinje zaveze. Njemu predvsem so veljale besede Gospodove: "komur boste grehe odvezali, so jim odvezani. Kar boš zavezal, bo zavezano v nebesih . . ."

Vzdignil bo svojo roko v blagoslov. Najsvetješa dlan se bo razklenila. Dlan, ki jo je mazilil Kri-

stus sam. Dlan, ki se naj postavlja v bran vsem nasprotnikom. Dlan, ki naj sveti jasno kakor luč narodom. —

Morda bo odprl usta v sveto besedo krepila in vodrila navzočim. Ta usta imajo nadnaravni dar nezmotljivosti in večne resnice, kadarkoli se odpro, da govore v stvareh vere in nravnosti.

Odpylanec. — Nekaj je šepetal. Kdo ga more slišati?

Kardinal se pokaže v vratih. Množica pada na kolena.

In potem sem videl — Solnce.

Videl sem Očeta.

Videl sem Petra.

Skozi kopreno solza je sijalo kakor luč, kakor odrešenje, kakor razodetje.

In množica je vzhičeno zavpila pozdrav. Ni zavpila. To je bilo petje tisočih sinov in hčera. Po-

zdrav je bila pesem udanosti in hvaležnosti in izraz sinovstva.

Moj glas je bil v tem orjaškem glasu množice kakor rahel ton v bučanju orkestra. Moje oko je moral biti veliko, da sem se čudil, odkod toliko solza. Moje srce je bilo preširno, ker je v tem trenutku hotelo objeti vse, navzoče, ves svet in samega Boga.

Tisti dan mi je bilo žal, da nisem pesnik. Lahko bi bil zapel pesmi sto: Dal bi jim naslov: Videl sem Očeta.

Nisem pesnik. Šele po letih zaupam Ave Mariji najlepši spomin življenja. V dneh, ko se pode črni oblaki skrbi preko kraja, kjer sem preživel to lepo uro.

Da bi ga videl danes — Očeta, morda bi ne bil solnčen obraz njegov.

Molimo, da se bo zopet razsolnčil.

Domov . . .

P. Aleksander.

Tako-le na poletje nam vselej splavajo srca in spomini domov za gore in vode, v ljubljeno Slovenijo. Rojaki gredo domov na obisk, parobrodne družbe z vikom in krikom oznanjajo po časopisu in vabijo na svoje krove. Iz domovine pride ta ali oni in nam pove, kako je neznansko lepo tam na domači zemlji. Še lepše pojo ptičice kakor kedaj poprej, še tišje šumljajo vode kakor nekdaj poprej in gore ponosno pozdravljajo živahno slovensko življenje pod seboj. Sam Bog nam je dal to ljubo domovino in nam užgal v srce njeno podobo, da bi je tukaj za oceanom ne pozabili, da bi v misli nanjo imeli tolažbo in veselje, zakaj težko je življenje v tujini, dvakrat težje je to življenje izseljencu, ki je moral žrtvovati domačo grudo za košček kruha. Toda domovino nosimo v srcu tudi v Ameriki in kdor jo je videl kedaj, slovensko domovino, neibrisno mu bo ostala v spominu. Saj menda nismo brezdomci, cigani. Ti ne nosijo domovine v srcu, ker doma nimaš. Cigani ne vedo, kaj je domovina.

Če nismo cigani v tem oziru, smo v drugem oziru le prevečkrat zelo ciganske sorte mi zemljani. Ali ne hodimo po zemlje, kakor da nikoli ni bilo pisano v naša srca: človek, nad zvezdami je tvoja domovina? Nimaš stalnega doma na zemlji, tvoje oko bi moral biti usmerjeno v večnost. Tam je hišica Očetova.

Vnebovzetje Marijino je spominski dan, ki bi naj kristjanu priklical pred oči in dušo večno resnico: Iz prahu si, v pepel in v prah se boš povrnil, toda duša bo živila, v večnosti bo svoj dom imela. Lep dom, kaj ni to sanja vsakogar. Oče, ko si ustanovali družino, ali ni njegova prva misel, ko zjutraj vstane

in gre na delo: dom si bom postavil s svojim prislužkom. Zvečer ko gre spat, v snu že postavlja hišico. Vsak človek misli o samostojnem domu, kakor hitro si opomore. Zakaj neki v duhovnem življenju tako malo pomislimo, da bi morale biti tudi v duhovnem življenju naše sanje, sanje o domu. Domu nad-vse veličastnem in lepem v večni slavi.

Ta dom je v posesti večnega Boga. On ima Real Estate Office za večnostne domove. Ta dom je nad vse krasan, ker je v solncu božje milosti, solncu, ki večno sije, postavljen na trdih tleh božje oblube zveličanja. Božja obluba srečne večnosti je zagotovljena onim, ki z dobrimi deli kupijo prostor v večnosti.

Pomni. S svetim krstom ti je oddeljen prostor, košček zemljišča, da se tako izrazim na večnostni planoti. Za ta prostor se zavzemi v svojem življenju. Ne pusti, da ga prerase plevel, ne pusti, da ga bodo ljudje teptali, ne pusti, da ga zbrišejo angelji iz knjige večnosti. Tako uravnaj to svojo posest, da boš lahko enkrat pokazal Bogu na sodni dan: glej mojo hišico, v njej bom bival vekomaj in se solnčil v slavi Tvojega imena.

Pomni. S svetim krstom ti je bil sicer oddeljen košček, kamor bi moral postaviti svojo hišico. Kupna cena te hišice so dobra dela. Toda je še drugi Real Estate Office v večnosti. Gospodar te firme pa je rogatec. Tudi njemu je veliko na tvoji duši in tvoji želji po večni hišici. Njegovo zemljišče pa je puščinja, njegova kupna cena sladki greh, plačilo pa prevara in bajta, raztrgana, prazna in puščobna, dolilina grozna dolina smrti in kletve.

Življensko vprašanje človeštva.

P. Odilo, O.F.M.

NEKA arabska pravljica pripoveduje, da je bila velikanska piramida pozidana od kraljev, ki so živelji pred vesoljnim potopom in da je edina izmed vseh človeških del kljubovala vsem katastrofam. Isto je v duhovnih viharjih in poplavah, ki se v teku stoletij zopet in zopet vračajo na zemljo. Nič ni trdnega in stalnega v zgodovini. Mišljenje in navade se menjajo. V tem spremjanju in menjavanju pa je samo eno mesto in en mož, ki sta radi svoje trdnosti v oceanu časa **čudovita slika gotovosti in miru**. To je mesto Rim in sveti oče papež.

Ta občutek in to prepričanje se je v svetu nanovo usidralo, ko je bila iz Rima odposlana v svet okrožnica o zakonu. V veseljnem potopu pokvarjenosti, ki s svojim blatom pokriva ves svet, moli samo še skala Petrova kot močan steber in nepremagljiva trdnjava nad vodami. Če bo človeštvo obnovljeno povratka k barbarstvu popolnega paganstva, potem ga bo rešil samo nauk rimske cerkve, ki je razložen v papeževi okrožnici o sv. zakonu. Zakrament sv. zakona moramo oteti! **In zakon bomo otegli, če bomo oteli čistost.** Da, za to gre. Čistost ni samo življensko vprašanje, temveč je tudi življensko vprašanje zakona.

Brez čistosti ni zakona!

Deset zapovedi božjih je nekaj več kot sami slučajni predpisi. So naravna potreba duha. Brez njih bi bili ljudje brezpomembna bitja. Naravna potreba je, da človek pade na kolena pred Najvišnjim, ki je po njem, v njem in za njega vse vstvarjeno. Zato je prva božja zapoved! Naravna potreba duha je institucija dneva počitka, dneva Gospodovega. Zato tretja zapoved! Naravna potreba je avtoriteta — oblast, nedotakljivost življenja in premoženja. Zato četrta, peta in sedma zapoved! Taka naravna potreba je zakon. Zato šesta in deveta zapoved.

Sesta zapoved božja je varnostna straža zakona. Vsak greh proti šesti zapovedi božji je v gotovem oziru napad, atentat proti zakonu. Zakonolomstvo! Zakonolomstvo — prešustvo je nečisti greh v zakonu in izven zakona. Samo oblika se menja, ime je drugačno. Stvar pa je ista: **atentat na pravice in dolžnosti božje ustanove zakona.** Zato se glasi šesta zapoved: Ne prešetvuj — ne prelemljaj zakona! Nečistost je greh v kolikor je nasprotna in sovražna zakonu. Brez čistosti ni zakona! Mati zakona je čistost.

V tem oziru ni nobene izjeme, nobene polajšave. **Sesta zapoved božja je naravna socijalna po-**

treba. Mi živimo v času takozvanega modernizma. Preveč se radi prilagodimo duhu in navadam časa. Danes se razširja povsod neki seksualni — spolni modernizem, ki mogočno pljuska daleč preko zidovja katoliške cerkve ter požiga in ruši svetišča. Ta spolni modernizem je postal nekaka moralna epidemija, kužna, nalezljiva bolezen človeškega rodu.

Cerkve je proti temu modernizmu zato, ker hrani rokopis Sinajske gore in gorske pridige Kristusove skozi vsa stoletja. Rokopis Kristusov je pa sveta stvar. Zato ima pogum, strogo obsoditi vsak verski modernizem. Brez strahu je Cerkev po Piju XI. potegnila tudi spolnemu modernizmu masko iz obraza. Nečistost je sicer slabost, toda ne pravica modernega človeka. Nečistost je nekaj protinaravnega.

Okrožnica papeževa je v tem oziru resna, jasna in stroga. "Nobenega vzroka ni, pa naj bo še tako tehtan, ki bi spremenil nekaj, kar je notranje protinari, v nekaj, kar je naravnega in nravno dobrega. Ker pa je zakon določen za obujenje novega življenja, zato ravnajo oni, ki namenoma zakon oropajo naravne moči, protinaravno in naredijo nekaj gnusnega in notranje slabega. Zato se ni čuditi, če nam sv. pismo dokazuje, da Bog tako nizkotno počenjanje sovraži in ga je celo že s smrtno kaznoval." Zato je dvignila sveta Cerkev po božjem namestniku Kristusovem po rimskem papežu, glasno besedo in odločen protest proti temu sramotnemu madežu, ki hoče skaliti in zastrupiti plemeniti vir človeškega rodu. Nečistost je atentat na zakon, na sedmi zakrament Kristusov.

Čistost je mogoča!

Živimo v času, ki je podoben onemu velikega odpada od vere. Verski odpad 16. stoletja ima glavni vzrok v nauku, **da strasti ni mogoče premagati.** Zlašči zato niso hoteli biti več katoliški, ker so mislili, da ne morejo biti več čisti. Ravno tako je danes. Nečistost ni danes samo epidemična bolezen, temveč postala je krivi nauk, epidemična moralna herezija. Herezija, krivi nauk je v tem: Čistost je nemogoča in ker je nemogoča, je tudi krščanski zakon nemogoč. Z drugimi besedami: **popolni bankrot zakona!**

Proti temu morilnemu nauku povdarja Cerkev po papeževi okrožnici: "Nobene tolike težave namreč ne morejo nastati, da bi mogle odpraviti božje postave, ki prepovedujejo po bistvu in naravi slaba dejanja.

V vseh razmerah pa morejo zakonci s pomočjo božje milosti svojo nalogu zvesto spolnjevati in zakonsko čistost tega sramotnega madeža obvarovati.

Zakaj trdno stoji krščanska verska resnica, izražena v nauku, tridentinskega zbora: Nihče ne sme govoriti predzravnih in od očetov pod kaznijo izobčenja zabranjenih besed: Spolnjevanje božjih zapovedi opravičenemu človeku ni mogoče. Bog namreč nič nemogočega ne zapoveduje, ampak z zapovedjo opominja, da storиш, kar moreš in prosiš, česar ne moreš, in te podpira, da moreš." Torej: krščanski zakon je mogoč, ker je čistost mogoča.

Možnost čistosti sledi naravno iz prostosti človeške volje. Njeno tajenje je velikanske temeljne važnosti za prostost volje. Z možnostjo čistosti pade tudi osebna svoboda človeška in tudi človekova čast. Če človek ne more obvladati svoje čudnosti, potem je slaboten suženj nagona, potem neha biti človek. Potem postane živina. Radi mene neka višje vrste žival, pa vendar žival. In potem postane človek živina tudi v drugih nagonih. Na ta način človek izgine, po človeku je.

Dostaviti pa moramo: popolna, trajna čistost je mogoča samo s pomočjo božje milosti. Nikjer se tako ne uresničuje beseda Kristusova kot tukaj: "Brez mene ne morete ničesar storiti. Čistost je

mogoča, toda za padlo naravo ni lahka. Navezana je na nadnaravno pomoč Jezusovo, na to, kar imenujemo milost in sredstva milosti. Čistost mora biti pribojevana po premagovanju čutov, po zatajevanju domišljije in izprošena po molitvi ter po sv. zakramentih. "Stori, kar moreš, prosi, česar ne moreš, in Bog te bo podpiral, da moreš." Ponavljam in ne bomo nikdar nehali s Cerkvijo ponavljati: Čistost je mogoča.

Sedanjemu sv. Očetu Piju XI. je dala neka prerokba priimek: "nevstrašena vera". Resnično, čudež nevstrašenosti je sedanji sveti oče. Temelji se rušijo, obzidje poka ter se maje, nevstrašeni in nevpljivi Pij pa drži trdnjava. Vidi vesoljni potop, pa ne obupuje. Ne popusti. Veruje, upa in ne dopusti nobenega kompromisa. Prepričan je, da je čistost močnejša kot podlost, da čistost govorí vedno o zmaghah, o triumfih, podlost pa zmiraj o porazih; milost je mogočnejša kot meso, ladja bo ostala nad vodami. Katoliški možje, katoliške žene, katoliška mladina, verajte v čistost! Ne bodite slabici! **Beseda, ne mogoča ne sme imeti prostora v katoliškem besednjaku! Pri Bogu je vse mogoče!**

Čudim se, čudim . . .

(Piše duhovnik)

V prvih časih krščanstva so vse cerkvene občine polagale največjo važnost na pisma svojih prvakov in voditeljev svetega Petra in Pavla. Brali so jih pri službi božji. Na glas in razločno. Morda je še krajevni duhovnik razložil to ali ono besedo pisma. Lepi trenutki so morali biti, ko so brali tolažilne in krepilne besede apostolov. Časih so bili ti trenutki tudi težki, ker so padale po njih besede, ki so preje bičale kot tolažile. Toda vedeli so vsi: Govori nam apostol, ki nam hoče dobro, besedo božjo nam oznanja. Bog mu je dal sveto oblast, da nas tudi pokara in okrega. V prvih časih krščanstva je bilo tako.

Danes je drugače. Danes bereš besedo svetega Očeta kar v časopisih. Ali ni veliko bolje danes kakor je bilo časih? Časih so pisma hranili kot dragocen zaklad. Posamezniki niso prišli do njih. Danes lahko vsak osebno prebere pismo od prve črke do zadnje, od prvega stavka do zadnjega lahko promoti vse, kar je hotel povedati naslednik svetega Petra.

Ne.

Včasih je bilo bolje. In tako bi moralo biti tudi danes. Da bi duhovnik izpred altarja bral pismo sv. Očeta. Izpred altarja naj bi oznanil besedo tolažbe in vzpodbuje, ki jo od časa do časa pošilja sveti Oče vernikom. Tudi vernikom, ne samo škopom in kardinalom in prelatom. Tudi vernikom. In

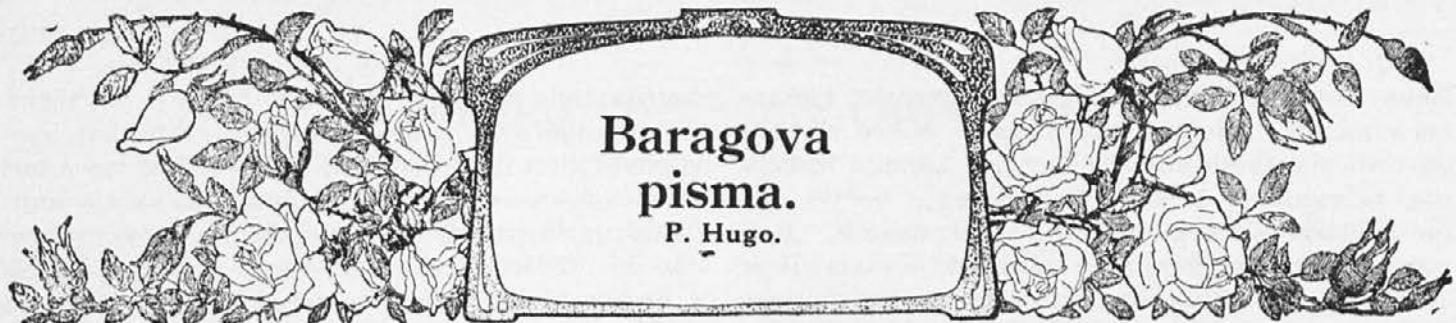
njim predvsem. Verniki so najbolj potrebni besed iz najsvetejših ust.

Časopis je časopis. Časih ga pogledaš, časih ga odložiš. Vedno nisi razpoložen, da bi prebral vse do vrstice. Delavec, ki pride utrujen domov, pogleda navadno novice, do imenitnejših člankov že težko pride. Morda še povest in dnevno zgodbo pogleda. To je vse. Drugi dan časopisa že ni več. Mimogrede zve, da je sveti Oče nekaj napisal o zakonu, vzgoji, da je zlasal državo. To je vse, kar zve.

Mar bi ne bilo prav in pravično, da tudi pisma sv. Očeta preberi v cerkvi, kjer bomo z veseljem poslušali, kaj nam ima povedati Kristusov namestnik? Mar bi ne bilo prav, da nam besedo svetega Očeta duhovnik razloži? Res je, da verniki ne slušajo radi, če jim bereš pisma ali liste, raje imajo besedo pridigarja. Prav lahko pa bi pisma svetega Očeta razporedili v pridige. Sveti Oče je najmogočnejša avtoriteta. Duhovnik marsikaj lažje pribije v srce poslušalcev na podlagi njegove besede.

Vem, da ne polagamo pismom sv. Očeta dovolj važnosti. Vem, da se za njegova pisma premalo zanimamo. Ave Marija, ali nam ne boš vsaj v izvlečku in na kratko povedala, kaj nam piše sveti Oče.

Sveta nam mora biti njegova beseda in njegovo pismo.

(Konec)

KO sem videl, kako ti dobri ljudje pridno grade svojo cerkev, sem se še sam lotil dela, kakor sem pač mogel. Spodbujeni po mojem zgledu so vsi, ki so prišli z menoj, poprijeli in cerkev je bila še isti dan dovršena. Naslednji dan sem vse skupaj sklical in cerkev najprej blagoslovil, potem pa maševel in pridigal v njej. S kako hvaležnim ganotjem in srčnim veseljem sem te obrede izvršil, mi ni moč izraziti. Misel, da na tem pustem kraju, sredi pragozda, kjer se je še pred kratkim razlegalo vpitje divjakov in so se hudobnemu duhu malikovavske žrtve doprinašale, da na tem istem kraju stoji svetišče živega Boga, v katerem se nebeškemu Očetu daruje brezmadežno Jagnje, ta misel me je tako močno presunila, da nisem našel besed, da bi se Bogu za to primerno zahvalil. Dobro, da naših izrazov ne potrebuje. On vidi naša srca. Ta cerkvica je sicer iz lesa in lubja, a se mi zdi dragocenejši tempelj, kot marsikaka z zlatom odičena evropska cerkev, oskrunjena po nedostojnem obnašanju in mlačnosti vernikov.

Posvetil sem to cerkev v božjo čast, na ime deviške matere Marije. Ko sem samo še mislil na ta misijon, sem naši ljubi nebeški Materi obljudil, da bom prvo cerkev, ki jo bom med divjaki posvetil, njen v čast posvetil. Prepričan sem namreč, da ona svojega Sina neprestano prosi za dober uspeh mojega misijona.

Precej časa sem ostal med temi dobrimi divjaki. Vsaki dan sem maševel in jih poučeval v temeljnih resnicah sv. vere. Vsi divjaki tega malega sela, veliki in mali, mladi in starci so sprejeli krščansko vero. Izjemo je delal le mož, kateremu je Bog menda radi njegove oholosti odrekel milost sv. vere. On nikomur drugemu ne verjame, kot svojemu slabemu razumu. Trdovratno trdi, da je že enkrat živel, da je to njegovo drugo življenje in da pojde po smrti k svojim paganskim pradedom. Veliko sem mu govoril o naši sv. veri, a je bil vsemu nedostopen.

Petnajsti maj je bil za te dobre ljudi najsrečnejši dan. Ta dan so bili po vodi in sv. Duhu prerojeni za večno življenje. Tudi zame je bil to dan srečen veselja. Krstil sem 19 paganov. Hvala Dobre-

mu pastirju, ki je izgubljene ovčice tako milostno peljal v svoj hlev. Hvala tudi najljubeznejši Materi milosti, ki neprestano prosi za spreobrnjenje paganov. Po krstu so mi prinesli vso svojo malikovavško šaro, ki so se je doslej pri svojih malikovavskih daritvah posluževali. Dal sem zakuriti ogenj in vso to pagansko gnusobo sežgal, v žgavni dar Vsemogočnemu, Večnemu, kateremu edinemu gredo daritve, njemu slava in čast vekomaj! Predno sem te presrečne zapustil, sem jih bogato obdaroval s podobicami, ter jim obljudil, da jih bom od časa do časa obiskal, da jih v veri ohramim in potrdim. Zelo so bili zadovoljeni s to mojo oblubo.

Od ondod sem se zopet vrnil na Bobrov otok. Tudi tu so mi prinesli vse malikovavske daritvene predmete, ki sem jih izročil ognju. Istopako so i tu sklenili do mojega povratka zgraditi malo cerkvico. Zaenkrat so postavili iz hlodov jader in pregrinjal nekako kapelo, v kateri sem hvaležno ganjen vsak dan maševel in dnevno trikrat poučeval krščanski nauk. Šest paganov se je spreobrnilo in prejelo sv. krst. A na tem otoku je še veliko paganov, ki nočejo ničesar slišati o spreobrnjenju. Nekega dne so ti prišli v moj šotor. Bili so skoraj popolni adamiči, le ena cunja jim je visela okrog ledij. Eden povzame besedo. V hreščem monotonu je nekaj kvasil in mi v imenu vseh, ki so prišli z njim izjavil, da ne morejo sprejeti krščanske vere, ampak hočejo vstrajati in umreti v veri svojih pradedov. Odgovoril sem mu. Upam, da bom sčasoma tudi te pagane, vsaj nekatere, spreobrnil h krščanski veri. Tudi na Bobrovem otoku sem jim obljudil, da jih hočem večkrat obiskati.

Nato sem se vrnil domov. Kristjani v Arbrecroche so bili zelo veseli, ko so čuli, da je toliko njih sobratov sprejelo krščansko vero. Nisem ostal dolgo doma. Šel sem še v tretjo, poldruži dan hoda oddaljeno vas divjakov. O teh sem vedno slišal, da so povečini izraziti sovražniki krščanske vere. Brezbožni prekupeci, ki so jih pogosto obiskovali in jim rum nosili v zameno za kože, so jih vdrževali v sovražnem razpoloženju do vere. Kajti ti brezbožni ljudje vedo, da se divjaki, če se enkrat pokristjanijo, docela odpovedo pijančevanju, katemu so paganski divjaki zelo udani. Da bi tedaj z

njimi imeli dobre trgovske zveze, jih skušajo na vse mogoče načine ohraniti v paganstvu. Jaz sem se vendar napotil k njim in jim govoril o krščanski veri. A sem našel le malo odmeva. Toda Bog mi je dal tolažbo, da nisem šel zastonj tja. Pet paganov se je našlo, ki so božjo besedo sprejeli. Ko sem jih poučil, so bili 3. jun. krščeni. Ostal sem še nekaj dni pri njih, maševal in jih poučeval, nato pa z zagotovilom jih kmalu zopet obiskati odišel nazaj v Arbre-croche, praznovat veliki binkoštni praznik. Pa tudi tu mi neskončno usmiljeni Bog pripravlja nedopovedljivo veselje. Domala vsak dan, zlasti ob nedeljah in praznikih, prihajajo pagani k meni prosit sv. krsta. Na binkoštni ponedeljek pa pet najst. Prisrčno hvali Boga, za to, predraga Amalija! Nikoli se mu ne moremo dosti zahvaliti, ker tem ubogim paganom tako velike milosti izkazuje.

URJA, ki je pretekli teden butala ob La-Manchesko obal je bila vzrok zelo ganljivemu družinskemu prizoru.

Mesto, kjer se je odigral ta prizor je malo normandijsko pristanišče, katerega imena tu ni treba omenjati.

Gospa Baudoin je bogata posestnica. Njen oče je bil zakupnik v pokrajini Caux in ji je zelo pozno zapustil svoje precejšnje premoženje, ker bi ga sicer njen soprog vsega zapil, da ga ni kmalu ugrabil smrt. Gospa Baudoin je ostala sama s sinom edincem, katerega je hotela poročiti s kako bogato posestnico, da bi se tako še bolj pomnožilo njen premoženje. Vendar pa se sin Ludovik s tem materinim sklepom ni zadovoljil, ampak si je sam izbral hčerko siromašnega ribiča in jo sklenil poročiti. Mati-vdova mu je odrekla svoje privoljenje, a on je vztrajal pri svoji odločitvi, trmast kot so tam sploh vsi domačini. Prepir je trajal eno leto in ko je leto minulo, mu je rekla mati:

“Le oženi se, če te je volja, toda jaz ne bom nikdar pogledala tvoje žene, in ti ne boš, dokler bom jaz še živa, dobil od mene niti počene pare.”

“Kakor hočete,” je odvrnil Ludovik in se poročil.

Preteklo je pet let in med tem se je Ludovikova družina pomnožila za troje otrok. Ludovik je hodil s tastom na morje lovit ribe, a žena je doma skrbela za otroke. Zelo trda jim je šla včasi za vsakdanji kruh, toda v veliki medsebojni ljubezni tega niti niso opazili, niti se niso pritoževali. Na gospo Baudoin se niso obračali za pomoč. Če so je srečavali ob nedeljah po končani sveti maši, so jo pozdravljali, ker so to smatrali za svojo dolžnost. Ona

Tu Ti pošiljam nekaj malih spominkov na moj misijon s pomembnimi podatki. Ohrani jih zase in za svoje otroke.

Povej preč. g. Pavšek-u, da sem mu zelo hvaležen za malo mašno knjigo, ki mi jo je dal. Je jako priročna, če grem v kak misijon.

Zdaj se pa priporočim vašim pobožnim molitvam. Pozdravi svojce in zagotovi jih, da se vseh vsaki dan spominjam pri sv. maši, zlasti pa Tebe predraga Amalija in najine ljubljene sestre Antonije.

S prisrčno ljubeznijo

Te vodno ljubeči
brat Friderik, s. r.

Arbre-croche, 29. jun. 1832.

Odkar sem tu, sem imel vsega skupaj 251 krstov.

Vihar.

Revilou:—Anton Duhovnik.

se je v takem slučaju vedno še bolj zavila v svoje sivo ogrinjalo in brez odgovora pospešila korak, kot da jo je pičila kača v nogu. Niso se obiskovali med seboj, niti niso občevali pismeno ali kako drugače, nič, razven, da sta mlada dva pozdravljala in da mati na te pozdrave sploh ni odgovorila.

Preteklo sredo je strašni vihar razgibal morje, ki je začelo šumeti in koče ob morju so se stresle.

Gospa Baudoin je živila sama s svojo služkinjo Ana, ki je bila ena izmed onih mnogoštevilnih robatih deklet normandijske ravni, ki so kakor rojene za nošnjo bombaževinastih kap, znamenje tamkajnjih služkinj.

Ana je sklenila roke in vzdihnila.

“Kakšno vreme je gospa! Najbrže je veliko ljudi, ki jih sedaj skrbe njihovi domači, ki so sedaj na morju.”

“Kakšnih ljudi?” je godrnjala vdova, ki je po svoji navadi hodila sem in tja, se ustavila ob kakem predmetu, se vtaknila v vsako stvar, ne da bi se resno oprijela kakega dela.

“Roditelji onih vendar, ki so sedaj na morju.”

Gospa Baudoin se je ustavila in osorno rekla: “Dovolj!”

Lotila se je šivanja in se vsedla k oknu, ker je bilo nebo oblačno in svetloba zelo slaba.

Ana je obstala, pritisnila lice ob okno in gledala na ulico. Ker ji je gospodinja ukazala naj molči, je govorila le v presledkih.

“Glejte, ravnokar se ruši Bertrandov dimnik... Couchonova milarna se že ziblje... glejte no, Char dou že gre proti obali... in Peter Guichard in Dionisij Geoffroy in Magdalena Goirau... Res, dobro bi bilo pogledati malo na obalo, kaj se tam godi.”

"Klepeturja!" je zagodrnjala vdova.

Ana je sklenila molčati, a vedno bolj in bolj je tiščala svoj nos v steklo.

"Ne!" je rekla končno in udarila z nogo ob tla, "takega vremena pa še nisem videla."

Gospa Baudoin je odložila svoje delo in zopet začela hoditi po sobi.

V sobi je prodiralo žvižganje viharja, tu pa tam se je čul krik in škripanje oken ter udarci odlomljenih vej, ki so se zadevale ob zid.

Morje je najbrže strahovito divjalo.

Vdova je dospela k služkinji in ji rekla:

"No, ker si že tako radovedna, nataknici coklje in naredi kot delajo drugi: pojdi in povprašaj, kaj je novega!"

Ana je bila takoj gotova.

Ko je hotela iti skozi vrata, ji je rekla gospa Baudoin:

"Vrni se, da mi poveš, kakšen je položaj!"

Stara Normandijka se je zopet začela izprehajati po sobi.

Prekrižala je roke in stisnila usta ter po svoji starci navadi spotoma pregledavajoč predmete v sobi romala iz enega kota v drugega.

Minulo je deset minut.

Te Ane ne bo nikdar nazaj!"

Veter je bolj in bolj divjal, slišalo se je le njegovo divjanje.

Gospa Baudoin je naenkrat izbulila oči; pogled ji je obstal v kotu, na otroški posteljici.

V teh hišah ohranijo vse na svojem mestu.

Ta postelja je služila njenemu sinu.

Njenemu sinu, ki je sedaj na morju.

Nanj je mislila že celo uro.

Toda v njenih mislih se je vedno pojavljala Ludovik kot velik ribič, star kakih petindvajset let, močan človek, ki ji je rekel: "Kakor hočete!" ko mu je branila naj se ne poroči, a se je on vendar poročil.

In sedaj je zopet videla dete z nežnimi lasmi, z jamicami v okroglih licih in z modrimi očmi. Spomnila se je njegove prve besede, njegovega glasnega smeha, svojih poljubov, s katerimi ga je tako pogosto obispala in povestic, ki mu jih je pripovedovala ob zibelki.

Zaman je dejstvo, da ste iz pokrajine Caux, da ste bogati, trdoglavci in da imate kamenito srce, take stvari vas prevzamejo, če divja zunaj silni vihar.

"Ah, ta Ana, kako dolgo se ne vrne!" . . .

Vzela je ogrijalo raz klinu, se ogrnila in šla.

Kakor hitro se je obrnila okrog ogla, ji je zaprla nadaljnjo pot večja skupina ljudi. Ta skupina je obkrožila dva ali tri ribiče, ki so imeli obleko vso prepojeno z vodo, zamazane čevlje in roke ter obraz zamazan s krvjo. Naglo se je ustavila in z zamolklim glasom vprašala:

"Ali so se vrnili?"

Eden izmed mnogih je namignil drugim, se nekoliko posvetoval z njimi in ji končno odgovoril.

"So."

Šla je dalje po svoji poti. Tedaj se je eden izmed mornarjev ločil od skupine in stekel za njo.

"Gospa Baudoin! Gospa Baudoin! Pa kam greste sedaj?"

"Tja!"

Pokazala je na morje.

Mornar jo je prijel za ogrinjalo in ji rekел:

"Kaj Vam bo to koristilo? Vreme ni ravno lepo, pojrite domov, kot gremo tudi mi."

Ostro mu je pogledala v oči.

"Vsi?"

"Seveda."

"Prisezi."

Mornar je vzrojil:

"Oni, ki se niso izkrcali tu, so seveda pristali v Oporto ali v Tecampu . . . kaj vem?"

Iztrgala se mu je in hotela oditi, a on jo zopet ustavi.

Anica se je vračala po ulici, vsa zmedena.

"Ne, ne!" je vzklknila, ko je zagledala gospodinjo. "Ne, gospa, ne idite tja!"

Starka je vzdrhtela. Ogorelo lice je prebledelo in oči so se ji zaprle. Naslonila se je na služkinjo, da ne bi padla.

"Moja krivda! Moja krivda!" je vzdihovala in zobje so ji zaškripali.

Hoteli so jo odpeljati v neko hišo; odbila je ponudbo.

Na čuden način so se ji zopet vrnile moči. Obe ženi sta odšli proti hišici, kjer je stanoval Ludovik Baudoin.

Ana je položila roko na kljuko, gospa Baudoin je vstopila.

Notranjščina je bila kakor po vseh drugih ribiških kočah.

Pred veliko posteljo, obdano z modrimi zastori, sta bili dve mali posteljici, med njima je stala zibeljka. Izredna čistost je krasila neznatne predmete, na katere naletimo pri ljudeh, ki imajo opravke na morju.

Mlada žena je pravkar vstala iz porodne postelje. Sedela je na stolu, na krilu je imela svoje najmlajše dete, a druga dva sta se prestrašeno oprijela krila. Ker ni mogla iz hiše, je poslala svoje roditelje, da povprašajo po možu, sama pa je sedela tu in komaj dihala in ni mislila nato, da bi ustavila svoje solze. Ko je zagledala svojo taščo, se je poskušila vzdigniti in šepetati: "Gospa . . ."

Starka je pristopila k nji in ji odgovorila:

"Hčerka moja . . ."

Nato je vzela v naročje oba otroka, šla po sobi in jih jokaje poljubovala.

Zajel jo je strašen jok.
 "Ubogi revčki!... Ali vi... morda ne veste?...
Moj Bog!
 Ana se je s pestjo tolkla po prsih.
 Naenkrat so se na ulici pojavili veseli klici.
 Vrata so se zopet odprla. Spredaj je stal pred
 stariši in prijatelji Ludovik na pragu.
 "Tu je! Tu je!"

Naenkrat so bili vsi na nogah. Mlada žena je padla možu v objem a otroci so se oklepali očeta.

Samo gospa Boudou je ostala na mestu kot kip.
 Ribič jo je opazil.
 Odkril se ej in stopil k nji z besedami:
 "Mati moja!"
 Ponudila mu je roko v spravo.

Stric Pavle.

(Iz otroške duše. — Zajel Marin Miha.)

IV.

KO so božični prazniki minuli, je stric Pavle odhajal. Joško ni jokal, vendar občutil je v srcu nekaj takega ko takrat, ko ga je bil stric Pavle na gugalnici prvič pognal v zrak. Ko se je dvigal višje, višje, mu je bilo neznansko prijetno pri srcu in je mislil, da leti kar pod nebo! Toda takoj na to je začel padati..., padati vedno nižje, in mu je bilo, ko da ga zapušča ves svet in bo izginil v brezdanost.

Okrog Joška je postal sedaj zopet tiho in prazno. Samotnost je občutil tem globje, čim višje ga je bil stric Pavle v teh počitnicah dvignil iznad vsakdanosti. Jožek je postal čudno tih in sam vase zaprt. Kakor bi mu nekaj reklo, da strica Pavla ne bo več, ali pa, če bo prišel, da ne bo več tak kot je bil. Joško je namreč bil ujel postrani besedo, da bo sedaj imel Pavle dokončane svoje študije in da ima nekje že izbrano nevesto, ki bo pozneje njegova žena. In že tedaj je Joško zasluštil, da potem stric Pavle ne bo več tako stric Pavle kot je bil.... Zdaj, ko so nastopile samotne ure, je ta slutnja v Jošku rastla in se razvijala. Živeti je bil takoreč začel in se razvijati pod vplivom strica Pavla, kot se oživi in razvije rastlina, ko je sonce posijalo nanjo. Zdaj pa je to sonce zginilo — kdo ve, če ne za vedno.... V tem času je že bil Joško postal korajzen dečko. Ob Pavlu je dobil pogum, da se je čutil drugim enakega v hiši. Z brati in sestrami je bil prišel parkrat v pravcato besedovanje, ker so ga gonili v kot, on pa je trdil, da ima tisto pravico pri hiši kot jo imajo oni.... Seveda: tedaj je bil stric Pavle poleg, zato si je upal Joško tako. Zdaj pa je bil Joško zopet sam! Zopet tisti pridni in mirni Joško kot kedaj poprej! Le tega niso vedeli drugi in celo Lina ne, da je ponoči, ko bi bil imel spati, jokal natihem, da ni Lina slišala.

Prišla je pomlad, prišlo poletje. Življenje je šlo po starem tiru. Joško je sedel ob oknu in gledal po cesti, koder so bile po božiču sani odpeljale strica Pavla. Na vrt ga ni več veselilo. Cel po sobi se ni več hotel voziti z železnico, ker Lina ni znala

sestre. Tam so bili odrasli bratranci in so napravljali vse počitnice daljše izlete zdaj sem zdaj tja, tako da so potem sestre, ko so prišle domov, govorile po cele tedne le o teh "krasnih" izletih.... Letos bi torej tudi Joško šel z njimi, ker "fant v rasti zaostaja, bledi in je nekam potrt in otožen", tako bledel in mama in papan sta prišla na misel, da bi ga tako kot bi bil znal stric Pavle. Zato pa je dečko kazalo v počitnicah vzeti seboj na deželo k teti Uršuli. Tja so vsako leto zahajali mama in Joškove sta bila ugotovila mama in papan.

Neko jutro so Joške prav zgodaj zbudili. Treba je bilo iti. Hlapec in Lina sta prenašala kovčege in zaboje in jih skladala na voz, ki je stal zunaj pred hišo, vprežen in pripravljen za odhod. Za hip je tudi Joška zaveselilo, da pojde na deželo, na kmete.

"Mama!"

"Kaj je?"

"Ali bo stric Pavle tudi tam?"

"Pri teti Uršuli? Ne! Stric Pavle je zdaj zaročen in mora počitnice preživeti tam, kjer bo enkrat njegov dom; ali ne razumeš tega?"

Joško je le predobro razumel; saj je zvenelo iz vsega, da strica Pavla ne bo več. In če bo prišel, da bo drug kot je bil, zato ker je zaročen in ker bo pozneje oženjen....

"Mama, ali so otroci tam, kjer je teta Uršula?"

"Né, Joško. Teta Uršula je že stara in tri fante ima, ki so vsi veliki."

"S kom se bom pa igral?"

"Igral? Kdo bi na igro mislil, Joško? Saj si že velik! To ne gre. Ampak zdrav zrak je tam in v gozd boš lahko šel in sončil se boš po mili volji."

Bilo je prijetno pri teti Uršuli. Izprememba je bila! Tu je bil majhen gradič z gostim parkom, ki je vodil do malega jezera in dalje v gozd. Pred hišo je bil umeten vrt z gredicami in umetno pristriženo travo. Ampak letati in skakati se ni smelo po trati in med gredicami, ker bi se sicer vse pomandralo.... Sobe so bile lepe, okna vsa s težkimi preprogami zastrta; zato da sončna svetloba ni mo-

gla do zelenih zof in pisanih preprog, ker bi jim bilo to škodovalo . . . Če si je želel Joško hrušk ali breskev, ki so v lepih vrstah rastle po vrtu, je moral prositi teto Uršulo, da je ukazala vrtnarju, da naj gre in jih natrga. Vrtnar jih je prinesel Jošku v lični košarici in Joško jih je smel mirno zavžiti.

"Ampak, sam ne smeš nikdar tresti veje, ali celo splezati na drevo, ker se to ne spodobi in bi se tudi obleka raztrgal. Saj veš to, jeli Joško?" Tako je učila in opominjala teta Uršula.

"Vem," je pritrdil Joško. Z neko čudno željo je zrl v te polne veje, ki so se kar lomile zrelega sadja.

Sicer je pa bila teta Uršula zelo prijazna in mu

ker je bil še premlad in preslaboten in bi se utegnil prehladiti in zboleli . . . Zato se je lepo počasi sam izprehajal po gozdu ali drevoredu, pri čemer mu je bilo izprva nekoliko dolg čas in si je počitnice na deželi bil čisto drugače predstavljal. Naposled se je privadil tudi samotarjenja in si je mislil: "Kaj mi morejo drugi dati, ko strica Pavla ni poleg! Je bolje, da sem sam!"

Pomiriti pa se Joško ni mogel in se je čutil navzlic temu, da mu je teta Uršula povsod stregla in zelo skrbela zanj, povsem samotnega in zapuščenega. Nekoč je bral v knjigi, sedeč pod kostanjem, kako so cigani ugrabili dečka staršem in je bil ta deček potem vse življenje sirota, pa četudi je imel še očeta in mater. In je prišlo Jošku na misel, da

Cerkev sv. Martina, Tower, Minn.

Cerkev sv. Brigite, Greaney, Minn.

je dajala tudi sladkorja in bonbončkov. Imela jih je spravljene v lepi srebrni škatljici in jih nosila vedno s seboj, da jih ponudi otrokom, ako so šli slučajno mimo. Otrokom! Da! Toda Joško ni moral biti več otrok in mu zato ni bilo ljubo, da je teta Uršula z njim govorila vedno v tistem spakedranem otroškem jeziku: "Takole Joško! Le priden in miren in ubogljiv bodi, Joško! Tako je prav! Olikan otrok se vedno mirno zadrži in modro in kratko odgovarja. Tudi ne kriči in ne teka in ne razgraja, zato, da škode ne napravi . . ." Kaj bi bil stric Pavle rekel na to? On, ki je rekel, da mora mlad fant biti živ in vesel, da mu kri ne zastane . . .

Joškove sestre so se ves dan zabavale z nekimi daljnimi sorodniki, ki so bili tudi na letovišču pri teti Uršuli. Joškovi bratje pa so hodili na lov ali pa se kopali v jezeru. Joško vsega tega ni smel,

je on prav taka ciganska sirota, čeprav ga niso cigani ugrabili. Ta misel ga ni hotela pustiti in je neki večer, ko je bila mama prijazna do njega, pospnil:

"Jeli mama, da sem jaz tudi ciganska sirota?!"

"Kaj pravi? Joško, ali se ti blede?" se je záčudila mama.

"Zato sem mislil tako," je pojasnil Joško, "ker se nihče zame ne zmeni in ker ni nič več strica Pavla."

Mama mu je sicer med objemi in poljubi zatrjevala, da ga imajo vsi radi in da ni sirota — toda ni imela časa, da bi bila premišljevala, kako "sirota" pride do tako čudnih misli . . . Je bil pač otrok nekoliko posebne vrste in skoro čudaški—si je mislila.

(Dalje prih.)

Biti katoličan nam bodi ponos!

Rev. Janez Filipič, Krško.

(Dalje.)

E iz malo številnih podatkov — kot smo jih doslej obrazložili — je jasno, da ni povsem resnična trditev, da je v katoliški Cerkvi težko živeti. Nasprotno! S tem, da nam Cerkev kaže v posmrtno srečno večnost, nam lajša tudi zemeljsko bivanje. Če pa je že v katoliški Cerkvi lahko živeti, je v njej zlasti še veliko lažje umreti kot v drugih verah.

Jasno nam je to povedal poleg drugih intimnih prijatelj Martina Lutra, njegov zaupnik Filip Melanchthon in sicer v nekem nasvetu, ki ga je dal svoji materi tik pred njeno smrtno. "Melanchthon je videl svojo mater poslednjikrat l. 1529," tako pričuje v njegovem življenjepisu protestantovski zgodovinar Melchior Adamus. "Prišel je na svoj dom iz Speierja. In ob tej priliki ga je mati vprašala, kaj naj veruje ob času velikih verskih homatij in novotarij, ki se večajo od dne do dne. Melanchthon pa je poslušal nekaj časa molitve svoje matere, ki jih ji je naročil, da naj jih moli. Potem pa ji je naročil, da naj le moli in veruje tudi v prihodnje podobno kot je verovala in molila doslej in naj se najmanje ne da begati po novotarchih, ki tvorijo nove nake."

Glej! To je jasen odgovor moža, ki je bil na zunaj sam pristaš Lutrovih zmot. Materi je nasvetoval, da naj se drži katoliške vere kot najboljše, čeprav je vsled razmer prisiljen delal na zunaj drugače.

Pa saj ji boljšega odgovora tudi dati ni mogel. Zakaj resnica je, da je kakor živeti tako tudi umreti v katoliški veri in Cerkvi, lažje kot v drugih verah.

Sicer je dovolj znano, da tudi drugovercev katoličani brez izjeme vseh ne pehamo v pekel, čeprav nam drugoverci to večkrat očitajo.

Poučeni smo namreč po sv. veri, da kdor iz lastne krivde ni ud katoliške Cerkve, se ne more zveličati, ker je Jezus Kristus edino katoliško Cerkev določil kot redno pot, ki naj vodi ljudi k zveličanju. "En Bog je," pravi apostol Pavel, "tudi en srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, ki je dal sam sebe v rešitev za vse." "Nihče," pravi sv. Avguštin, "ne bode zveličan, če ni ud Kristusov, a zopet nihče ni ud Kristusov, če ni ud Cerkve; zakaj Kristus je glava, a Cerkev telo Kristusovo."

Prav tako pa smo tudi poučeni, da kdor brez lastne krivde ni ud katoliške Cerkve, se more zveli-

čati na izreden način, če odkritosčno išče resnice in vestno izpolnjuje božjo voljo tako kakor jo spozna. "Bog namreč hoče, da bi bili vsi ljudje zveličani in da bi prišli k spoznanju resnice," povdarja sv. Pavel in papež Pij IX. je rekel: "Nam in vam je znano, da morejo oni, katerim je popolnoma neznan naša vera, če žive po naravnih zakonih, ki jih jim je Bog vtrsnil v srce, in so poslušni Bogu, z močjo božje luči in milosti doseči večno življenje."

— Po vsem tem torej trdno verujemo, da bodo mnogi tudi izmed naših ločenih bratov z nami vred hvaliči v nebesih troedinega Boga.

Kljub temu pa ostane resnica: V katoliški veri je lažje umreti kot v drugih verah. Zakaj tega, kar je v katoliški Cerkvi, ni nikjer drugod. Božja resnica Kristusova se nikjer drugod ne oznanja čista in neoskrunjena. Veličast službe božje nikjer ne dviga tako venomer src k nebesom. Nikjer ne teče milost iz toliko vrelcev. Nikjer ne sliši duša, ki je skesan nad svojimi grehi, s toliko gotovostjo sladkih besed: Pojdi v miru, tvoji grehi so ti odpuščeni! . . . To je jasno, katoliška Cerkev je načista navadna pot k zveličanju, ki je Bog hotel, da bi hodili po njej vsi ljudie, in sicer varno, gotovo. Drugi poti so izredne, trše, nevarnejše.

In kako velika je izruba za tiste, ki niso v katoliški Cerkvi, šele ob zadnji uri. Kakšna izredna milost je za vernega katoličana sveto poslednje olje z vsemi molitvami in blagoslovji, ki jih Cerkev deli za zadnjo uro. Ko je bil bolan Lazar, so prosili učenci Jezusa: "Gospod! Ta, ki ga liubiš, je bolan." K Lazarju je šel Gospod, da ga obudi v življenje. K bolniku gre — osebno v sv. hostiji in z milostjo po svojem duhovniku, — da ga pripravi na smrt in okreča, da bo morel nogumno stoniti skozi temna vrata v večno življenje. Jezusova navzočnost posvečuje ves prostor in v resnici lahko govorimo: "Danes je tei hiši došlo zveličanje." Zares! Kako velike milosti deli zakrament sv. poslednjega olja bolniku. "Če je kdo bolan med vami, nai pošli po mašniku sv. Cerkve in nai molijo nad njim in nai na mazilijo z oljem v imenu Gospodovem in verna molitev bo otela bolnika in Gospod mu bo polajšal in ako je v orohih, mu hodo odnuščeni."

V župniji Feldmoching pri Monakovem je poklical neki za smrt bolni mož duhovnika, ki je nadomestoval odsotnega župnika, in po njem je prejel zakrament sv. pokore, sveto obhajilo in sveto poslednje olje. Pozneje pa zve duhovnik, da je dočin protestant. Ko mu torej duhovnik očita, kako

da se je predrznil sprejeti vse te zakramente, mu je bonik odgovoril: "Mi protestantje sicer nimamo ne spovedi in ne sv. poslednjega olja; toda jaz hočem imeti vse, kar je dobro za srečno zadnjo uro."

* * *

Sklenimo! V katoliški veri in Cerkvi ni le lahko umreti, ampak tudi živeti. In tej veri — hvala Bogu — pripadamo tudi mi. Gospod pa je govoril:

Povem vam: Mnogo jih bo prišlo od vzhoda in zahoda in bodo sedeli z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanjo temo, kjer bo jek in škripanje z zobmi. — Da se vse to nad menoj ne zgodi: Hočem skrbno čuvati dar svete vere in po njem živeti. Zakaj: komur se je veliko izročilo, se bo tudi od njega veliko zahtevalo.

Ubogi dečko.

Jakob Soklič.

VES premražen in napol nag je sedel ubogi dečko pri meni v kuhinji. Velike oči je zaupno vpiral vame. Gorka kava mu je razvezala jeizk. Opravičil se je, da si je upal zlesti skrivaj na naš avto in se pripeljati v zadružno mlekarno. Naš strogi šofer je tega potnika pritiral predme, naj se opraviči.

Pa mi povej, čitatelj moj dragi, ali bi mogel ti soditi dečka 14 let starega, ki sedi pred teboj ves zapuščen in išče pri tebi pomoči! Kdo bi mogel biti nevoljen nad dečkom, ki mi je pravil svojo žalostno povest. Povest je pa ta.

1.

Bilo je tam v nemškem Gradeu na Štajerskem. Dober slovenski mizar se je priženil v mesto in si ustvaril s svojo pridno ženico lep dom. Pogrešala nista nobene stvari. Zaslužek je bil dober, zdrava sta bila tudi oba. Ljubi Bog jima je dal krepkega dečka in ljubezljivo deklico. Hinko in Francka sta bila veselje in ponos svojih staršev. Hinko je že zrasel za šolo in je z veseljem hodil v šolo, kjer je bil med najboljšimi učenci. V drugem razredu je bil izmed vseh na koncu leta naibolj poohvaljen. Tiste počitnice je pa počilo — vojska! Med prvimi je odšel tudi njegov oče. Koliko joka in stoka je bilo tiste dni po vseh hišah, kako bridko je bilo v mizarjevih hišicah!

Vsak dan so vsi težko pričakovali očetovega pisma z bojišča. Skoro vsak dan je pisal oče — a nekega dne je prišlo žalostno obvestilo: oče je padel v vojski ... Mati je omahnila bridkosti, otroka sta žalostno gledala na tožno mater ...

Prišlo je leto 1918 in konec voiske. In obenem tista nesrečna španska bolezen. Tudi v mizarjevi hiši se je oglasila ta zavratna bolezen: vsi so zboleli; otroka sta ozdravela, a uboga mati je umrla. Zapuščena sta bila otroka v svoji hišici. Prišla je neka stara ženica in skrbela za mala dva.

Tiste dni je bilo čudno v Gradcu. Z bojišč so se vračali vojaki, pijani in trudni boja in pomanjkanja. Živeža je skoro popolnoma zmanjkalo v mestu. Vsak je hitel na deželo, da dobi hrano. Uboga cetroka sta stradala. Neki dan je pa slišal Hinko, kako se je njegov tovariš pohvalil, da je na postaji dobil jesti. Šel je na postajo ...

To je bilo življenja na postaji! Ravno je prihitel z Dunaja brzovlak. Potniki so izstopali in vstopali. Služabniki so hiteli sem in tja. Hinko je začuden stal med tem vrvenjem množice in gledal. Pa je pristopil k njemu neki železničar: "No, ako greš na vlak, hiti!" Sam ni vedel kdaj in kako — Hinko je bil na brzovlaku, ki vozi v Trst. Hotel je prosil potnike, a vlak je zažvižgal in veselo odpeljal potnike z dečkom vred ... Dober rosnod se je usmilil Hinka, ga potolažil in kmalu je bil lačni in žeinit otrok nasičen in se je vesel peljal brez listka v neznano daliavo. Še na misel mu ni prišlo, da bi izstopil in se peljal nazaj v Gradec: snretno se je umikal sprevodniku in srečno došpel v — Trst.

2.

Čudno življenje je tiste dni vrvelo po tržaških ulicah. Laški vojaki so prihrumeli v mesto peš in na vlakih, z avtomobili in na vojnih ladjah. Kar črne so jih bile ulice. Zmanjkalo je zanje prostora po vojašnicah, kar po trgih so taborili, kuhalni in razgrajali. Trgovine so bile no večini zaprte — saj je zmanjkalo skoro vsega živeža. Ljudie so kričali, peli, neko čudno navdušenje se je polastilo vsega Trsta.

V ta dirindaj je stonil mali Hinko. Pehali so ga iz ulice v ulico, kar naenkrat se je dobil pri morju. To veliko, lepo more ga je čisto prevzelo, ni čutil ne lakote ne žeje, sam ni vedel, kdaj se je zveznil ... Kam naj gre snat? Gledal je okoli in zapazil brazen čoln. Zlezel je v čoln in tako prvo noč v Trstu prenočil v ribiškem čolnu.

"Hoi, dečko, kaj na ti tukai!" so za zgodaj zutraj trdo zagrabilo roke mestnega stražnika. Ves

prestrašen je skočil dečko pokonci in se začel opravičevati; redar ni razumel njega, dečko ne redarja. Slednjič je redar izpustil siroto in šel dalje.

Hink je bil lacen in oziral se je po zajtrku. Kdo bo dal siroti ubogi v tujem mestu kos kruha? Kdo se ga bo usmilil? V času pomanjkanja? . . .

Dolgo časa je blodil in hodil dečko po mestu, slednjič so se ga usmilili vojaki in mu dali jesti.

Tri dni je dečko tako prosil živeža okoli vojakov in prenočil v čolnu ali pa na klopi v parku. Pa se ga je sredi vsega novega in zanimivega prijelo domotožje in bridko je zajokal. Sedel je na klopi pred postajo in glasno jokal in zdihoval. — Tiste dni je vsakdo imel zase in za svoje dosti brige — kdo se bo zmenil za malega dečka?

Pa vendar je prišel mimo dober gospod, ki je postal pozoren na dečka in ga nemško ogovoril. O, kako veselo je poskočil Hink! Šel je z gospodom in se do sitega najedel. Dva dni je dobi hrano in dobro besedo pri dobrem gospodu. Gospod ga je vprašal, če bi hotel iti med dečke, da se bo igral in učil z njimi. "Seveda bi rad šel," je potrdil Hink.

Drugi dan je dobri gospod peljal dečka v mesto sirotišnico. S solzami v očeh se je poslovil deček od dobre hiše in šel v veliko, sivo, tujo hišo, ki je odmevala deškega krika in vika. Gospod mu je obljubil, da ga bo večkrat obiskal, mu kaj prinesel in preskrbel pot nazaj v domovino. S to tolažbo je prestopolil Hink prag tržaške sirotišnice.

3.

Velika, siva stavba tržaške sirotišnice napravi na človeka žalosten vtis. Skozi okna gledajo dečki s široko odprtimi očmi čez sive zidove v svobodo. Strogi red, pičla hrana in hude kazni, ni čuda, da se vsak otrok trese pri misli na sirotišče.

In v to hišo je prišel Hink. Povrh vse žalosti za izgubljeno prostostjo: dečko ni znal niti besede laški!

Novince so hitro obsuli tovariši in ga začeli izpräševati. A čudo: ni znal laški! Zaričljivo so se obrnili od njega in ga začeli zasmehovati in zasmakovati.

Hink je bil deček bistre glave. Kmalu se je navadil jezika in se s svojim ljubeznjivim nastopom in pridnostjo prikupil predstojnikom. Laški je govoril kot drugi in nihče ne bi v njem mogel več spoznati tuje, čeprav so ga zmerjali hudobni tovariši.

Dve leti sta pretekli tako v miru. Iz dečka je že postal skoro mladenič, močan in pameten, priljubljen tudi pri dobrih tovariših.

Bilo je leta 1922 v jeseni. Po Trstu je zavihralo kot med vojsko. Fašisti so se polastili vlade. Imeli so vso moč. Nihče se jim ni upal ustavljeni. Z veliko slovesnostjo je mesto praznovalo fašistovsko zmago.

Ta praznik je prestopolil tudi prag sirotišnice in objel vse prebivalce. Na dvorišču so dečki prisegali trobojnici in vzklikalji bojni klic podirjane tolpe: "Eja, eja, allala!"

Hinka je trla jeza. Kolikokrat je prosil, naj ga izpuste in pošljejo domov — a vse zastonj. Spomnil se je vseh sramotanj, ki jih je moral prestati od laških tovarišev — in zdaj da bi prisegal njihovi zastavi in si nadel črno fašistovsko čepico! Nikdar ne!

Ježno je vrgel čepico na tla in zaklical na ves glas: "Proč s fašisti! Živio svoboda!" Večkrat je to slišal od delavcev pri sv. Jakobu. Kar zastalo je življenje na dvorišču! In onemelo. Pa le za hip. Predstojnik je bil že pri Hinku in ga pobil na tla. Večji gojenci so pomagali z brcami in kletvinami. Hink je ranjen in raztrgan ležal v prahu na dvorišču. Pristopolil je služabnik, mladega zločinca zvezal in krepke roke so zanesle Hinka v temno in hladno klet.

Na dvorišču se je zmagoslavno oglasila pesem o mladosti in pomladni nove Italije . . .

Svoja otroška leta je Hink preživel v dobri družini, pri skrbnem očetu in ljubezni polni materi; bil je dobro vzgojen deček. Zato sta ga surovost in grdo vedenje silno zadela. Težka kazzen — v kleti je bil zaprt sam celo popoldne in celo noč — ga je potlačila do tal. Stiskal je pesti od jeze.

Ko se je drugo jutro zazorilo, je prišel v klet sam ravnatelj — s palico. "Poklekni, prosi odpuščanja!" je strogo ukazal Hinku. Preveč je bil ponizan ubogi dečko, ves čas svojega bivanja v sirotišču, zdaj je prikipelo na dan. "Ne bom pokleknil!" je zakričal Hink.

Police je pela po mladem uporniku. Poleg police so pa padale psovke o tujcu, pritepencu, lačnem, ki se je prikradel laški kruh jest. Strašno hudo je postalo Hinku pri srcu; niso ga udarci toliko boleli kot očitanja. In ko je ravnatelj odšel in za seboj zaprl vrata, se je dečko začel ozirati, kje bi mogel uiti. Zapazil je okno le priprto. Splezal je do okna in — kmalu je bil v prostoti. (Dalje)

GLASOVÍ
od
Marije Pomagaj
P. Hugo.

Počitnice.

V soboto pred sv. Petrom in Pavlom smo zaključili šolsko leto. Menda smo bili mi zadnji. V Ameriki se res ne da tako dolgo vleči, kot v starem kraju. Le preveč vročina pritiska. Letos je med tednom, ko so se naši kleriki pripravljali, da javno polože račun od celega leta, tako pritisnila, da je bilo nezgodno. Tolažil sem jih, naj bodo veseli. Vročina ima namreč to dobro lastnost, da še debele železne šine raztegne. Tim bolj pa glave, katerih nobena ni tako trda kot železna šina. Se razume, da čim več je prostora v njej, več gre vanjo. A k temu so bolj pomagale malo hladnejše noči, kot moreče soparni dnevi. Gotovo je bil junijski račun za elektriko malo večji kot bo julijski. Zato so pa po srečno prestani skušnji kleriki veselo zapeli:

Zdaj knjige v stran
napočil je počitnic dan.
in ven na plan,

Toda komaj so se malo oddahnili in naspali, že je prišel pater komisar iz La Salle s svojo delavsko gardo in začel peti:

Zdaj knjige v stran
in kramp ob dlani,
napočil kopanja je dan.

Lurška votlina.

Ne vem, ali je bil slučaj ali kali, da je pater komisar prav tiste dni dobil od neke firme prospekte lurških votlin. Na lurško votlino gori nad jezercem smo že od početka sem mislili in želeli jo čim prej spraviti v naš de-

lovni program. Ker se je P. komisarju ena našim razmeram posebno dopadla in je imel razen tega prav takrat pri sebi nekoga, ki je dejal, da se na take reči dobro razume, je smatral za ugoden trenutek, da takoj poprime. In tako se je tudi zgodilo. Par dni po skušnjah so že krampi zapeli. Čez dan nisi videl nobenega meniga v Lemontu, same zaprašene in zamazane delavce. Kjerkoli je kak kamen, ki ga je

izkopali temelj in se takoj spravili na zidanje.

V razmeroma zelo kratkem času je bila votlina v glavnem gotova. Pa ne mislite, da je le kako lurško znamenje. Do zdaj je šlo vanjo okrog 50 ton kamna in se porabilo nekako 60 žakljev cementa. Firma, ki nam je poslala prospekte, je izjavila, da, ko bi jo ona s svojimi delavci in svojim materialom gradila, bi stala okrog \$4000. Nas bo stala votlina sama le par sto dolarjev, več kipa Lurške Gospe in bl. Bernardke, ker morata biti iz snovi, ki bo kljubovala raznim vremenskim spremembam, katerim bosta na prostem izpostavljeni. Veliko smo si prihranili s tem, ker nam je v to potreben in primeren kamen dala domača farma. Eden naših sosedov, ki ni vedel, da ga imamo doma, ga je prišel ponujati po \$12 tono. Pri firmi sami je celo po \$40 tona. Že on sam bi nam vzel stotake. Ko dobimo oba kipa, vas bomo povabili na blagoslov. Zaenkrat še ne vemo, kedaj bo. Zavisi od tega, katera firma nam bo najprej, najceneje in najsolidneje postregla s kipi. Neka velika ljubiteljica Lurške Gospe je že dala v ta namen \$105. Nekatere druge so tudi že obljudile svoj delež.

Seve, predno bo okoliš votline urejen kakor se spodobi, bo vzele več časa. Neposredni okvir zelenja in cvetja ji bo dala prihodnja pomlad. Čiščenja in ureditve jezerca, ki spada zraven, se bomo čimprej lotili. To pa že zdaj lahko rečemo, da, ko bo vse

ZAHVALA.

Ker je uredništvo Ave Marije zopet prevzel njen bivši urednik P. Aleksander Urankar, smatram za svojo dolžnost, da se najepše zahvalim vsem, ki so me za časa mojega uredništva podpirali tako pri Ave Mariji kakor pri našem kledarju. Prav prisrčni Bog plačaj vsem in vsakemu posebe.

P. Salezij Glavnik, O.F.M.

zob časa razglodal, malo gledal izpod grude, vsak je bil iztrgan zemlji iz naročja, kjer je morda stoletja počival, da dobi častnejše mesto v lurški votlini. Eni so ga kopali, med temi so se posebno novinci odlikovali, drugi razbijali, ker so bili nekateri pravi orjaki, tretji so ga s traktorjem in drugimi vozili, ki so bili na razpolago, vlačili skupaj. Lasallčani, pomnoženi z domačimi "prostozidarji", so med tem

po načrtu urejeno, bo nekaj naravno lepega in nekaj duhovno dvigajočega. Ob skrivnostno tihih večernih urah bodo ob votlini zagorele lučke. Med petjem litanij in odpevanjem mogočne lurške himne: "Zvonovi zvonijo... Ave, Ave Marija!" se bo procesija pomikala okrog jezera in zopet nazaj k votlini. To bo balzam za razbičana srca razburkanega mestnega življenja. Z lurško votlino, iz katere bo Mati gledala svoje otroke, bo hrib nekako posvečen. Za kake razposajene piknike ne bo več mesta. Le za okreplila romarjev. Istopako za razne igre ne, ki so marsikaterega privabile sem, kateri ni imel ne časa, ne name na priti Mater pozdravit. Za igrišča bo določen drugi, ločeni prostor. Za plesišče ga pa pri nas ni in ga ne bo, tudi v ožjem krogu ne. To naj vpoštovajo tisti, ki jih pete srbe. Naj jih gredo kam drugam brusit. Marija Pomagaj je bila določena za božjo pot in duhovno ognjišče. In to mora ostati.

Praznovanje "kronerce".

Nismo delali dosti reklame za praznovanje obletnice kronanja. Samo obvestili smo javnost, da jo hočemo proslaviti. Vendar se je zlasti na predvečer zbral prav lepo število Marijinih otrok na hribu, da se udeleže tako priljubljene "rimske procesije" z lučkami. Bila je res nekaj lepega, v srce segajočega. Naš misjonar, Rev. Odilo ki zdaj malo počiva, je vso slovesnost prav lepo zamislil in izpeljal. V procesiji smo letos prvič nosili soho Marije Pomagaj, ki smo jo že pred leti od neke firme v Milwaukee dobili v dar. Fr. Pij jo je s finim okusom tako lepo okrasil in pritrdil na nošala, da je škoda, ker v mraku ni bila tako vidna.

Ob 8. uri smo pred njo na hribu najprej malo zapeli. Nato je imel Rev. Odilo oduševljen go-

vor, kako mora biti Marija kot naša najboljša mati vedno in povsod med nami in mi z njo. Potem je Rev. John z leviti intoniral litanije. Ljudje so med tem prižgali sveče in uredila se je "rimska procesija", spredaj moški, za njimi vse naše asiške sestre, pomnožene iz bližnjih postojank, potem naša domača družina z duhovščino, zadaj ženske. Med popevanjem litanij in Marijinih pesmi, med katerimi je posebno lepo donela lurška himna, smo v lepem redu nekaj časa krožili po hribu, nato pa zavili v cerkev k blagoslovu. Ob umetnem ognju, ki je med slovesnostjo sikal v mrak ob svitu krvardečih umetnih bakelj, ki so nam razsvitljevali pot, je bil priporočen bolj bajen. Hvala Mrs. Terselich iz Chicago za umetni ogenj, ki ga nam je podarila.

Ko smo se spustili navzdol in se je petje jelo razlegati na cesto, so različni častivci "Fourth of July-ja", ki so se vračali proti domu, obstajali na cesti in občudovali ta bajni prizor. Upamo, da je in bo tudi v prihodnje marsikakemu drugovercu in brezvercu nehoče zapela v srcu verska struna, se mu vzbudilo domotožje po veri. Tako bodo te procesije tudi med takimi vršile svoj apostolat. Pred vhodom v cerkev se je zbral vse polno naših bližnjih tujerodnih sosedov, katerih nismo vabili, niti jih obvestili. Bili so polni hvale o lepoti naše pobožnosti, ki so jo nekateri prvič videli. Poslej se bo ta pobožnost vsako leto vršila na predvečer obletnice kronanja, to je prvo soboto v juliju. Ne pozabite s tem računati!

V zarji lepše bodočnosti.

Kdor priroma na naše Brezje s podobo starokrajskih Brezij v duši, je po pravici razočaran. Gleda na griče, kje bo zapazil krasen Marijin dom. A gleda za stonj. Morda se pelje dalje v mestec Lemont, iznad katerega

ga pozdravlja veličastna nova poljska cerkev, češ, to morajo biti Brezje. pride nazaj, pa zapazi na skromni cerkvici pod gričevjem: Marija Pomagaj. Izstopi, vstopi in šele ko zagleda Marijo, ve, da je prav prišel. Sicer je Marija duša Brezij, vse drugo samo okvir. Vendar je tudi od okvirja veliko odvisno, kor ga s podobo vred nosi v duši. Če ni tak, ali vsaj približno tak, ki mu živi v spominu, je njegovo romarsko razpoloženje bolj ali manj pokvarjeno. Ne mislite, da mi tega ne vemo in z dotičnimi vred ne občutimo.

A če nas vse ne varata, nam že svita prva zarja lepše bodočnosti in lepšega užitka. Te dni smo povabili nekega znanega in priznanega arhitekta iz Milwaukee, da si ogleda prostor in izdela načrt za nov kolegij in cerkev. Prostora, ki smo ga v to izbrali, ni mogel prehvaliti. Najprej nam bo podal glavni obris bodočih stavb. Tega bomo natančno preštudirali in nakazali, kar mi hočemo. Potem bo izdelal podrobni načrt celotne gradnje. Če bi ne mislili, kedaj kaj boljšega in večjega postaviti, kar so morda nekateri domnevali, bi ne dajali izdelavati podrobnih načrtov, ker že ti stanejo denar. S tem seveda še ni rečeno, da bomo že slediče pomlad začeli z zidanjem in se takoj lotili izpeljave celotnega načrta. A če se razmere količaj zboljšajo, ne bo več dolgo, ko bo na hribu za sedanjim samostančkom in cerkvico zasadjena prva lopata. Bog daj, da predno nam bo zasadjena zadnja, na pokopališču, še vidimo izveden celokupni načrt.

Poezija košnje.

Sezona košnje ima svojo poezijo, o kateri pa Amerika, kjer imajo stroji glavno besedo, ne ve veliko. Jaz nisem še nobenega slišal, ki sedi na boku kosilnega stroja, da bi pel in vriskal kakor pojo in vriskajo kosti po

starokrajskih košeninah. To je svojevrstni užitek pri spominu na nekdanje dni. Pri nas smo si letos tudi ta užitek privoščili. Imamo ravnine, kjer prozaični stroj poje svojo prozaično pesem. Imamo pa tudi griče, ki jim je bolj kosa kos kot stroj. Ker je letos prva košnja vsled obilnih spomladnih padavin zelo bujna, je Rev. John obupal, da bi jo mogel samo z domačimi močmi spraviti pod streho. Posebno še radi tega, ker je z njo dozoreval tudi "vražji stric", ali kakor tu pravijo "Canadian thistle", ki ga je treba po postavi obglavljeni. Povabil je nekaj nezaposlenih Chicažanov, naj pridejo na pomoč. In odzvali sta se dve gardi. Ena se je pod vodstvom Mr. Bogolina spustila v boj z "vražnjim stricem", druga pa pod vodstvom Mr. Mlakarja z mrvo. Čez dan ni bilo čuti petja in vriškanja. Je bilo prevroče. Prava poezija košnje se je uveljavila šele hladnejše večere.

**Rev. M. Stukelj, Virginia,
Minn., ki je pomagal p. Odilu
pri misijonih po Minnesoti.**

Mr. Mlakar, ki ni samo vztrajen in neutrudljiv delavec, ampak tudi izborn pevec, je spravil skupaj pravi kmetski fantovski zbor. Na klopi pod hrastom sedeč jih je drobil drugo za drugo in zopet "da capo" tja do pozne noči. Našim domaćim fantom J. Komarju, M. Komarju, C. Komarju in še drugim komarjem pa to ni bilo po volji. Od vseh strani so jih naskakovali in jim skušali razbiti zbor. A so se pokazali drugačne fante kot smo mi, ki se hitro skrijemo v zakope mrež. Čim bolj so jih zbadali in pikali, tem bolj kljubovalno so peli: "Kaj nam pa morejo!..."

To je bilo za naše irske sosedje nekaj novega. Pustili so svoj radio in se vsedli zunaj pred hišo, da prisluškujejo našim lepim narodnim, o katerih so se jako laškavo izražali. Iz vsega tega lahko vidite, da bi pri nas Dostojevski ne bil mogel pisati "Spominov z mrtvega doma".

Darovi in drugo.

Rev. Benedikt Hoge, upravnik.

Za Ave Marijo so darovali:

A. Dolinšek 10c, M. Heglen 50c, M. Tutin \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

M. Pavlešić \$5, A. Fajfar \$1, M. Usenčnik 50c, K. Žegar 50c, M. Knez 50c.

Za lučke so poslali:

I. Kumar \$1, M. Schwab 50c, A. Grdin \$5, F. Solicar \$1, A. Stasi \$3, Mrs. Kos 75c, F. Singolle \$1, M. Gerdovich 50c, A. Zokel 50c, H. Lukanc \$1, N. N. 50c.

Za kruh sv. Antona so dali:

M. Zore \$2, M. Pavlešić \$5, J. Kuhel \$2, J. Malesic \$1, F. Novak \$2, M. Gozvoda \$2, G. Luksich \$2, F. Burich \$1, A. Nemanic \$1, F. Gornik \$1, J. Smajdek \$1, A. Bresnik \$2, J. Stinmetz \$1.

Za lursko votlino so darovali:

C. Blaes \$105.00, Rev. Rant \$10, F. Miškuš \$1, M. Kolarčič \$10, M. Kovac \$2.

Za Baragov sklad so poslali:

A. Požun \$1, J. Radez \$5.

Za sv. maše so darovali:

I. Pelan \$3, Mrs. Timorek \$1, F. Cherne \$1, Mr. Bamelis \$1, Mrs. Šurjan \$1.50, M. Greven \$1, F. Rupar \$2, K. Butala \$2, A. Vogric \$1, A. Stepanich \$1, M. Trunkle \$1, A. Verbanec \$4, T. Agnich \$5, R. Potočnik \$1, K. Kropecz \$2, Dr. Marije Pomagaj \$5, F. Hudak \$5, M. Slabodnik \$1, A. Banks \$2, T. Savnik \$3, M. Krall \$12, M. Vidmar \$1, A. Klobučar \$1, R. Gayder \$2, A. Higlitz \$1.50, E. Boylen \$2, F. Gornik \$1, M. Wodushek \$1, M. akopijc \$2, J. Miklavc \$2, M. Pavlesic \$5, L. Pelko \$1, M. Sivic \$1, P. Strnad \$3, M. Mulc \$3, L. Ruppert \$1, B. Dolinar \$1, M. Jalovec \$1, M. Ipavec \$1, F. Globokar \$1, S. Johnsen \$1, F. Hochevar \$2, F. Kokel \$1, M. Pike \$1, M. Knez

\$2, M. Kandare \$1.50, M. Božičovec \$1, B. Globočnik \$1, M. Simonid \$2, J. Pintar \$1, po P. Odilu \$20, M. Dernovsek \$1, W. Zimmerman \$3, J. Stukelj \$5.

M. Fabjan \$2, F. Novak \$1, M. Zezavnik \$1, J. Krnsehitz \$1.50, J. Udovich \$3, C. Verna \$1, M. Heglen \$1, M. Moren \$1, A. Berus \$1, F. S. \$2, M. Mestek \$1.50, A. Požun \$1, A. Grdina \$5, M. Onak \$1, J. Klepac \$1, J. Radez \$1, A. Retel \$3, Mrs. Markovich \$1, M. Puncar \$2, H. Zore \$1, A. Boubon \$1, F. Rink \$2, F. Sigolle \$1, T. Barton \$2, B. Paulich \$1, J. Barto \$1, J. Morea \$1, M. Pristavec \$1, M. Krall \$5, J. Kolenc \$2, J. Hočevič \$1, Mr. Leskovec \$3, E. Smintic \$1, J. Bučer \$1.50, T. Simonič \$1, M. Škul \$1, F. Špan \$2, M. Umek \$1.50, A. Zokal \$1.50, A. Zugich \$2, M. Grum \$2, V. Kusch \$3, F. G. Uras \$2, Mrs. Cook \$1, J. Ogrinc \$1, po Mrs. Kogovšek \$2, A. Turk \$5, M. Trinko \$5.

Dar za samostan v Lemontu:
J. Lipoglošek \$10.00.

*Sestram
v Gospodovi
službi,*

*našim
učiteljicam
mladine.*

Z GRIČKA ASIZIJ.

TO vam je bilo vrvenja in drvenja, ko so naše sestre prihajale na počitnice. Nekatere so bile tako srečne in gosposke, da so jih dobri prijatelji pripeljali z avtomobili, a večina se je poslužila "street's kare". Kolikokrat se je ustavil električni voz, tolkokrat smo pričakovale kaj belega in črnega. Naši postreški (kandidatinje) so bili pa tudi "ready", da so jim prihiteli na pomoč in jih rešili težkih kovčegov polnih knjig in druge prtljage.

Vsaka sestra je imela povedati kaj novega. Med resnimi šolskimi urami se je dobilo tudi kaj šaljivega. Ko so sestre na eni šoli pripravljale otroke za Mother's day in hotele po otrocih razveseliti mame, je vprašala sestra nekega fantka, kako ga mama kliče doma. Deček v zadregi reče: "Sestra ne smeš tako napisati, — mama me kliče doma 'dijak'." Otroci so namreč slikali priproste slike kot darilo in na njih je bilo napisano ime otroka. Zopet druga vpraša: "Kam je šel Jezus, ko je bil star 30 let?" Kratek je bil odgovor: "K vojakom."

Za časa birmovanja je škof vprašal deklico, zakaj ima rdeč trak in rdečo cvetlico? Boječe odgovori: "Zato ker je sv. Duh rdeč." Mnogo takega in enakega se sliši med malimi. Ali si morem pač kaj lepšega misliti, kakor biti med nedolžno mladino, in posnemati našega božjega Učenika, ki pravi: "Pustite male k meni." Seveda ni vse tako belo, kakor zgleda; pridejo tudi bridke ure v šoli, samo božje Oko vidi to.

Dne 17. junija so se začele prve duhovne vaje. To pa je čas molčanja. Biti smo morale pod komando voditelja duhovnih vaj. Med vsem časom duhovnih vaj je bilo dovoljeno le 2 uri govoriti in to v nedeljo popoldne.. V nedeljo namreč smo imele ves dan izpostavljen Presv. Rešnje Telo, in rekli so nam, da bo zvečer procesija z Najsvetejšim.

Kaj takega še ni videl naš griček. Zvečer ob osmih se je začela pomikati vrsta gorečih sveč v rokah sester in postulantinj. Okrog 80 luč je migljalo v temni naravi, — 80 glasov odmevalo v molitvi in petju, — a sredi te pomikajoče se procesije pa je

šel naš božji Zveličar s Svojim namestnikom. Res lep prizor, pomenljiv večer.

Ko smo prišle nazaj v kapelico, je bil blagoslov z Najsvetejšim. Bog plačaj našemu prečastitemu duhovnemu voditelju, da je vse tako lepo uravnal, — upamo, da bo pri prihodnjih duhovnih vajah zopet tako lepo in ganljivo, da, mislim, da bo še lepše.

Druge duhovne vaje bodo meseca avgusta, — kot priprava za obnovitev sv. obljud in sprejem v novicijat ali preobleko. Vse obrede bo vodil preč. pater Odilo Hajnšek.

Za to lepo slavnost bi rade povabile vse bližnje slovenske naselbine, — pa si skoraj ne upamo radi pomanjkanja prostora. Mnogo naših rojakov je bilo že nevoljnih, — češ vabijo nas, a nam ne dajo prostorov, niti nas ne povabijo na "lunch".

Nekdo nam je svetoval, da bi se naj naši gostje pismeno javili, kdo želi priti in kdo se hoče udeležiti banketa. Tako bi bilo mogoče vse potem pogostiti. Prednost pri banketu imajo sorodniki. Ker bo letos preoblečenih 14 deklic, bo že sorodnikov lepo število. Naše kuharice že sedaj študirajo, kaj bodo kuhalo.

Povabiti pa moramo naše požrtvovalne Chicaške gospe, ki so se toliko trudile z Bunco-party in nam s tem mnogo pomagale. A ker še nimamo natančnih pojasnil, se tozadevno oglasimo v prihodnji številki. Za sedaj pa: "Hvala lepa in Bog plačaj."

Mrs. Adamich, Joliet \$2.00, Mrs. Dragovan, Joliet \$1.00, Mrs. Dolinšek, Joliet \$1.00, Mrs. Jančarič, Bethlehem \$3.58, Mr. Helbig \$2.00, S. P. 50c, Mr. Silverster Hrastar \$1.50, Miss Vavpotich \$1.22, Mr. Trinko \$5.00, Mrs. Adamich Burton \$3.70, Miss Rakovec \$1.00, Mrs. Košir \$5.00, Nečitljivi, Milwaukee \$5.00, Frank Zupan, Chicago \$25.00.

Za premog, United Auxiliary: — Družina Košir \$5.00, Naša Minka, N. Y. \$10.00, Ne imenovana, N. Y. \$1.00, Mrs. Balantič \$1.00, Mrs. Ana Zorman 61.00, St. Peter and Paul Društvo, Kansas City \$5.00, Mrs. Švab, Kansas City \$5.00, Miss Mary Lastelec \$5.00, Mrs. Pauline Tonden \$1.00, Frances Štimatz \$5.00, Holy Name Society, Kansas City \$1.00, družina Adamich, Joliet \$5.00, Mr. Flander iz Joljeta nam poslal krasni okvir za bazar. Mr. Kremesec iz Chicago nas zopet obdaroval z mnogimi dobrimi stvarmi.

Mrs. Mary Omerzel, 2123 West 21st Place, Chicago, Ill., zbirja darove za dva kipa za naš samostan. Prav iskreno se zahvaljujemo vsem darovalcem že v naprej. Mrs. Mary Omerzel pa vsem dobrim srcem prav tojlo priporočamo.

Hvala lepa in Bog plačaj vsem našim dobrotnikom.

Zakaj? -- Zato!

P. Aleksander.

"Amerikanskem Slovencu" se je pred nedavnim časom pritoževala neka botra iz Detroita, zakaj duhovnik dela razliko med otroci prvoobhajanci in birmanci iz pubičnih šoli in onimi iz farne šole.

Kar sem v dušnem pastirstvu, vsako leto naletim na take botre, ki hočejo samo pravic in privilegijev, hočejo enakosti z drugimi, ki poznajo tudi dolžnosti in postavo, tako, da se mi res zdi potrebno povedati jim v brk odkrito besedo.

Zupnik, ki tako ravna, ne dela tega iz osebnostnih ozirov ali razlogov, temveč, ker **pravičnost to zahteva**. Vse leto dušni pastir nagovarja in vabi, vabi in svari, naj bi se katoliški starši vendor zavedali svojih obveznosti, ki jih imajo do otrok in njihove vzgoje in pošiljali otroke v katoliško šolo. V katoliški šoli edino more dobiti pravih naukov o življenju in Bogu. Nobena nedeljska šola, noben kurs v verouku ne more nadomestiti šolska leta, ki bi jih otrok prebil v katoliški šoli, kjer sestre otroke tudi praktično navajajo k lepemu zglednemu obnašanju in življenju. Vse leto, pravim, duhovniki pribijamo to resnico v srca staršev, izpodbijamo jim ugovore in izgovore, zastonj ponujamo prostor v šoli onim, ki ne zmorejo mesečnih stroškov. Vse besede so nekaterim bob v steno. Ko pride čas obhajila, birmi, takrat pa "hurry up" in duhovnik naj tekom dveh mesecev nadomesti vseh sedem let, odveže vse vseh dolžnosti in jih plačuje z istimi častmi in obsipa z istimi prednostmi kakor one, ki so nosili vročino dneva, reči hočem, ki so se zavedali dolžnosti in dali otroku, kar mu gre. In če je duhovnik pravičen, da ga ne premami bojazen pred zamero in nasprotstvom ter pokaže razliko med dobrimi in polovičarji, takrat pa se "gorečnikom" razpotegne obraz v zame, mulo in jezo: češ, glej ga zagovornika ljubezni, še nedolžnim otročičem na slovesni dan življenja ne privošči veselja in lepih trenutkov duhovne radosti.

Seveda boli to zapostavljanje, toda zavedajo naj

se starši teh ubožcev, da še nekoga drugega boli in peče.

Ali mislite, da ne boli duhovnika, ki vedno in vedno pridiguje: "pošiljajte otrok v katoliško šolo." Pa pridigujejo vedno le gluhim ušesom in trdim srcem. Kakor da bi duhovnik ne govoril resnice, kakor da bi lagal, kakor da bi hotel dobro otrokom in staršem, kakor da bi hotel samo denar. Ko vsak človek lahko ve, katoliške šole ne nosijo gmotnega dobička, le težave in stroški so ž njo, toda vse te težave so bogato odtehtane po duhovnih koristi in duhovnem dobičku poštene in katoliške vzgoje. Kljub vsem besedam in dobremu navduhovanju nekateri starši nočejo in nočejo verjeti . . . Ali to duhovnika ne boli?

Ali mislite, da ne boli sester, ki vedo, da je toliko in toliko staršev v župniji, ki jim ne zaupajo svoje otroke v vzgojo in šolo, temveč raje pošiljajo otroke v pubično šolo, protestantovskim in judovskim učiteljicam, ki pojma nimajo o vzgoji srca in duha. Ali to sester ne boli?

Ali mislite, da ne boli drugih katoliških staršev, ki vidijo, kako sosedje pošiljajo otroke v tuje šole, mesto da bi gmotno in moralno podpirali župno šolo in domači zavod, potem naj bi pa imeli ti sosedje skoraj več pravic in privilegijev kakor oni sami? Ali to pridnih in zvestih faranov ne boli?

Boli, boli, boli.

Zato se nimajo pravice pritoževati nad duhovnikom, ki javno pokaže razliko med zvestimi in nezvestimi. Pravzaprav so otroci ubogi, ker niso krivi. Starše, starše bi morali kaznovati. Njihova brezbrščnost in trdosrčnost zaslubi grajo in zapostavljanje.

V vsakem mestu je katoliška šola. Tudi v Detroitu jih je dosti. Pošiljaj otroka v katoliško šolo. To je tvoja sveta dolžnost. Pa ne boš imel vzroka se pritoževati in ocmeriti.

Šola brez Boga.

P. Hugolin Sattner.

I, ki bereš te vrstice, pojdi z menoj v prostorno sobano, lepo opremljeno, v kateri se hodi po mehkih preprogah. Okna zastirajo težke zavese, ki pustijo le malo luči v sobano. Na beli in mehki posteljici leži desetletni deček, kateremu se vidi na bledem obrazu, da je zelo bolan. Deček je vzgojen v šoli brez Boga. Njegov oče je mo-

dern človek, ki se pogosto oglaša v društvenih prostorih z neokusnimi brezverskimi govorji, v katerih povdarja javno, da ne veruje v Boga. Mati je moderna dama, vzrastla v novodobnem vrvenju, hodila z veselice na veselico, seveda sebe kazat, ki tudi več ne veruje, dasi se je učila molit v naročju dobre, krščanske matere. Bolni otrok nikdar nič ni slišal o Bogu, razen, če je njegov oče preklinjal ali njegov

učitelj v jezi bruhal bogokletstvo. Deček se je učil živalstva, rastlinstva, mineralogije, o Stvarniku, začetniku vsega stvarstva, ni še čul ničesar. O nравnosti je vedel le toliko, kolikor je videl in slišal v gledališčih, kamor ga je oče vodil, najraje v slabe igrokaze.

Deček je tedaj ležal hudo bolan in zdravnik je izjavil očetu, da bo sin najbrže že drugi dan padel v prvotni nič. Oče in mati stojita ob postelji, čujeta zdihe otroka in jočeta, kakor oni, ki nimajo nobenega upanja. Gospe se otrok smili, smrt trka na duri, v njenem srcu se naenkrat zbudi vest in spomin na mlada leta, ki jih je preživel nekdaj pri svoji dobri in verni materi, tiho stopi k soprogu in mu zašepte na uho: "Kaj, ko bi poslali po gospoda?" — Mož zmaje z ramami in hoče zapustiti sobo. Gospa pa, gnana od božje milosti, zavedajoč se strašne odgovornosti, zastavi soprogu pot in mu reče: "Pojdi ti v pogubo, če hočeš, jaz ne grem; skušala bom rešiti otroka in nočem, da bi umrl brez duhovnika."

V tem trenotku je zgrabilo tudi soproga, čutil je, da ima ona prav, vendar pravi: "Kaj poreko naši

prijatelji, osmešimo se pred njimi." — Gospa je zapustila sobo in hitela po duhovnika.

Med tem se oče približa postelji in premišljuje, kaj bi rekel otroku; kajti tudi njega je jela grizti vest. Slednjič pravi: "Ljubček moj, ali se bojiš umreti? Morda je pa vendar po smrti še drugo življenje. Moli, moli k Bogu." Deček molči in srpo gleda v očetov obraz, potem pa pravi: "Molim naj? Kaj se pravi moliti? Tega se nikoli nisem učil, vedno pa ste mi rekli, da je to neumnost, še večja pa v cerkev hoditi. In zdaj naj molim?"

Zdaj šele oče svojo zgrešenost in komaj čaka, da se žena vrne z duhovnikom. Pred svojimi prijatelji se bo raditega izgovoril na ženo. Vrata se odpro in z gospo vred vstopi duhovnik, se poda k postelji otroka in ga prijazno nagovori. Deček pa zakliče strastno: "O joj, rešite me, požrl me bo!" Obrne se v zid in umrje.

Katoliški starši, hočete li, da tudi vaši otroci takoj umro? Če ne, skrbite za dobro, krščansko vzgojo.

Solnčni trenutki v šoli.

Sestra vpraša pri verouku: "Kaj se je zgodilo prvi dan stvarjenja?" Deček, ki bi moral odgovoriti vstane in pravi: "Jaz sem bil takrat v La Salle". (Reči je htoel, da je bil z očetom v La Salle, ko je sestra razlagala o stvarjenju sveta.)

* * *

Drugokrat pričoveduje sestra otrokom o nebesnih svetovih, da je vse, kar vidiš na nebu, ustvaril Bog. Pokliče skromno deklico v prvi klopi: "No Anica, kaj vidiš nad svojo glavo, ko hodiš zunaj po cesti?" "Nebo", odgovori dekle. Sestra: izvija dalje: "In kadar je nebo oblačno, kaj imaš nad seboj?" "Marello", odvrne dekle.

* * *

"Peti dan je Bog ustvaril — kaj? — John." John jeclja, ne ve odgovora. Učitel mu pomaga: "Kaj je v vodi? Kaj je Bog ustvaril v vodi?" John: "Ribe je Bog ustvaril v vodi peti dan." Učenec: "Ker sta Bogu jabolko kradla." plava pa po zraku." John: "Aeroplani."

* * *

Sestra: "Zakaj je Bog izgnal Adama in Eva iz raja?" Učenec: "Ker sta Bogu jabolko kradla."

* * *

Katehet razlaga učencem življenje Janeza Krstnika. Učenci ne razumejo prav, kaj je to: puščava. Katehet jim pravi: Puščava je velik prazen prostor, kjer nič ne raste. Katehet se hoče prepričati ali otroci sedaj vedo pomen besede in pokliče Majka v tretji klopi: "No, kaj je puščava?"

Majk odvrne: "Glava mojega očeta." (Misli je na očetovo plešo.)

* * *

Sestra: "Kako se je imenovala Herodova žena?" Učenka: "Mrs. Herod."

Sestra v prvem razredu: "Kaj je Bog napravil sedmi dan?" Učenec: "K maši je šel."

* * *

Katehet vpraša v petem razredu: "Kaj je Bog delal sedmi dan?" Razred molči. Katehet hoče odgovora, pokliče zanemarjenega dečka v zadnji klopi: "Povej, kaj dela tvoj oče ves teden?"

Dečko pravi: "Dela v tovarni."

"Kaj dela v nedeljo. Ali tudi v nedeljo dela?"

"Ne v nedeljo gre v speakeasy." (Moral bi odgovoriti: v nedeljo počiva, tako bi bil prišel do odgovora na vprašanje: Bog je v nedeljo počival.)

* * *

Sestra: "Kaj je rekel Adam, ko mu je Bog pripeljal novo-ustvarjeno Eva?"

Tretješolec: "Dobro jutro."

* * *

Katehet: "Iz česa je Bog napravil Adama?"

Otok: "Iz ilovice."

Katehet: "In kaj je storil z njim potem?" Pričakoval je odgovor: — Vdihnil mu je dušo. — Namesto tega mu je John odgovoril:

"Potem ga je Bog položil na solnce, da bi se posušil."

* * *

Sestra: "Zakaj je bilo v raju tako lepo?"

Učenec: "Ker ni bilo sole tamkaj."

* * *

Duhovnik, ki govori učencem o besedah Jezusovih, ki jih je govoril Petru: "odslej boš ljudi lovil", vpraša učence: "Kaj je hotel Gospod reči s tem? Kaj naj bi postal Peter?"

Eden učencev se odreže: "Policaj."

* * *

Duhovnik: "Zakaj se je Jezus po vstajenju naprej prikazal ženam in ne možem?"

Učenec: "Zato, da bi se novica o Jezusovem vstajenju hitreje razširila."

Lestva do neba.

RED kratkim je bila v čikaškem škofijskem listu slika. Predstavljala je lestvico do neba. Imela je štiri prečke. Vsaka prečka je nosila poseben napis. Prva prečka: "Društvo Najs. Imena"; druga prečka: "Dekliško društvo"; tretja: "Skavti in skavtinje"; četrta prečka: "Katoliški tisk"; samo ene prečke je manjkalo in to je roka ob strani ravnokar ulagala. Napis na tej prečki se je glasil: "Žensko Udrženje". S to sliko je hotel "New World" delati nekoliko reklame za novo ustanovljeno organizacijo žena. Nehote ali morda hote, je slikar izrazil s tem lepo misel:

Organizacije in župnijska društva so prečke in klini, po katerih župnija lažje pride do svojega namena. Društva so trdna opora Cerkvi in ognjišče krščanskega in katoliškega življenja.

Društvo Najs. Imena

ima nad vse lep namen. Ustanovljeno je bilo veliki nalogi: združevati može pod skupno zastavo, ki bi z združenimi močmi delali in se zavzemali za božjo stvar v človeških sreih, za božje življenje v človeških dušah. Ožji namen je predvsem, da varujejo božjo ime pred kvantami in kletvijo. Širši namen društva je: vsepozd Širiti apostolstvo Jezusovo. Jedro Jezusovega apostolstva je Jezus sam, ki ga prejmo člani društva širikrat na leto na slovesen način, gorečnejši člani pa hodijo po angelško moč sleherni mesec. Ob štirimesečnih shodih jim duhovni vodja priredi slovesnost v cerkvi s stanovskim naukom, po shodu v cerkvi pa navadno še v dvorani zborujejo in se pomenijo o teh in onih društvenih zadevah.

Društvo žena in mater.

Ima namen združevati žene pod duhovno okrilje Matere božje sedem žalosti. Žene imajo po navadi mesečne shode, stanovski nauk s sejo. V stanovskih naukih jim duhovni vodja predstavi dolžnosti krščanskih žena, katoliških mater. Društvo ima ožji namen, v podporo je cerkvi, skrbi za kras cerkve in altarjev, obenem pa skrbi za duhovne altarje — sreca žena. Za duhovne cerkve-družine s tem, da s sv. Evharistijo, ki jo prejmo članice mesečno, pozivi in posveti duhovno življenje v lastnih sreih in v sreih družin.

Podpora cerkve.

Eden namenov teh važnih društev je, da skrbe za gmotno podporo župnije in župnijskih ustanov. Skrbe za razne družabne prireditve, veselice in s tem pripomorejo nekaj tudi k cerkvenemu denarnemu skladu.. Toda glavni namen to ni. Kjer je društvo samo za denarni stroj, tam gotovo ni pravih uspehov. Prvi in glavni namen teh društev je duhovno posvečenje. Uspehov društva ne meri po denarnih svolah, ki jo društvo koncem leta da svojemu župniku, temveč po svetih obhajilih in duhovnih dobrih delih.

Non multa, sed multum.

Star latinski pregovor. Pomeni toliko kot: boljše malo, pa to dobro, kakor premnogo, pa vse snetjavo. Večkrat slišim javkanje gorečih odbornikov, "zakaj nimamo več članstva, zakaj? Pri zadnjem misijonu se jih je toliko in toliko upisalo, danes ni nobenega več." Pri misijonu vse gori, prva se vname slama. Tri tedne po misijonu se navadno pokaže, da so bili premnogi novoupisani člani muhenodnevnice. Nič jih ni škoda. Tudi z malo četolatko veliko napraviš. Če je ta četa močna in trdna in sveta, lahko napravi še več dobrega kakor stoterna armada. Posamezne društvene edinice naj bogledale, da bodo imele le dobro članstvo, ne pa mnogoštevilno. Zopet velja: Nikar ne sodi in meri cerkvenih društev po številu članstva, temveč po delu, ki ga članstvo izvršuje, po apostolstvu, ki ga društveniki vrše.

Apostolstvo?

Da, društveniki, učlanjeni v cerkvena društva, so apostoli, ali vsaj biti bi morali apostoli. Apostoli dela so. Toliko priložnosti imajo, da v dejaju pokažejo, kje je Kristus in kaj hoče. Doma in na cesti, v društveni dvorani in v tovarni. Apostoli zgleda so. Z zglednim življenjem bolje oznanjuješ evangelij Jezusov, kakor pa če bi bil bogve kako imeniten pridigar. Apostoli besede so. Tudi z besedo je treba časih poseči v boj za svetinje vere. Odprti usta, kadar se drugi ustijo in blatijo, kar ti je sveto. Apostoli molitve so. — Z molitvijo prikličeš veliko blagoslova na svoje življenje in na življenje drugih. Čim bolj je molitev osovražena pri posvetnjakih, toliko bolj se je moramo oklepati mi, ki hočemo biti posvečeni.

Pismo iz Chicage.

Društvo Najs. Imena se pri nas prav pridno giblje. Nič mu ni reči. Redno imamo svoje shode in sestanke in se tudi škofijskih sestankov prav goče udeležujemo. Lepo navado imamo, da se po slovesnem obhajilu zberemo k skupnemu zajutreku. To nas nekako spominja na navado prvih kristjanov, ki so se tudi po prejemu Najs. zbirali k skupni mizi v znamenje bratstva in pripadništva k Jezusovi cerkvi. Pri zadnjem misijonu je pristopilo lepo šte-

vilo novih članov. Vsako leto pristopijo graduantje farne šole v mladinski krožek. Tako smo letos sprejeli petnajst graduantov. Mlajši so zelo goreči člani. Starejšim skoraj v zgled. Mesečno obhajilo nam počasi prihaja v navado. Saj veste, g. urednik, kako je s Slovenci — možmi: "Vedno pojemo: nisem vreden, ljubi Jezus, da pod mojo streho greš... Grča bom ostal, čemu bi hodil." Kakor da Evharistija ni zdravilo. Morda drugje niso taki. — Pozdrav.

Društvenik.

Možem na srce.

P. Aleksander.

ESEDA "možat" pomenja nekaj krepkega, zdravega, močnega, kar se ne da omanjati po vetrču ali drugi malenkosti. Možatost je toliko kot odločnost, čednost, krepost. Mož v pravem pomenu besede je človek trdnega značaja, z zdavnim razumom, krepko voljo, spoštenim srcem. Same lepe reči pomenja beseda "mož". Če pristavim besedi mož, še besedico "božji", dobim človeka, ki uravnava svoje življenje tako, da je mož ne samo pred ljudmi, temveč tudi pred Bogom. Božji mož ima zdrav razum, ki se uklanja božjemu razumu, božji mož ima krepko voljo, ki se uklanja volji in postavi Vsemogočnega; božji mož ima pošteno dobro srce, ki je v vedni zvezi z Sreem božjim.

Če koga, svetega Jožefa mora vsak imenovati mož, ki mu je bila možatost temelj vsem drugim čednostim, imenovati ga mora božjega moža, ker je bila božja volja smernica, njegovemu življenju in smernica njegovi volji.

Vse, kar je o njem zapisanega v svetem pismu, so le svetle poteze svete podobe, ki bo stala v galeriji človeške zgodovine do konca neoskrunjena in češčena. Galerija človeške zgodovine. — O koliko mož, koliko velikanov duha in telesa je razpostavljenih pred nami. Velikani duha in vladarji starih vekov, generali in cesarji srednjega veka, moderni orjaki dela in tehnike. Cel legijon jih je. Pa vzemi v pretres življenje vsakega posameznika teh orjakov, oceni njihovo življenje po potezah, ki jih kaže vsak v svojem duhovnem življenju, reči moraš: vsi so pritlikavci v primeri z njim, ki je bil ves poniran, pokoren, poln zatajevanja, a vendar močan in neomajan v prepričanju, da je le eno potrebno, da ohraniš svoji duši božje sorodstvo. Vsi ti velikani človeške zgodovine niso vredni, da bi svetu Jožefu odvezali čevljev.

Zato tudi pameten mož-kristjan ne bo dal prostora v svojem srcu možem, ki so bili sicer vzori de-

la, uma, duha in bogve kako slavni, bogve kako močni, bogve kako petični... Sveti Jožef naj dobi mesto v naših srcih. Ponižni Jožef, ki je s svojo poniznostjo rekel bi podjarmil srce velikega Boga, da ga je postavil za krušnega očeta svojemu sinu. Pokorni Jožef, ki je vsako uro videl v volji božji jasno zvezdo, ki ga naj vodi. Zmerni Jožef, modri Jožef, čisti Jožef, pravični Jožef, skrbni družinski glavar, tolažnik siromašnih, oče ubogih, delavec, ki mu je bilo delo pot do kruha in milosti...

Ne vem, če te je kedaj že kdo vprašal, kar te bom vprašal jaz sedaj. Dragi moj. ali veš. kako lahko najlažje presodiš, če nosiš svetega Jožefa v svojem srcu? Praviš, da ga častiš in posnemaš. Če si lahko odgovoriš na sledečo vprašanje, potem ţi Jožefov častivec in mož po božjem srcu. Če bi sedaj-le v teh časih iskal Boga očeta svojemu sinu — recimo, da bi svet še ne bil odrešen. Ali bi poiskal očeta svojemu sinu v tebi, mož krščanski? Ali bi računal nate? Tako si lahko odgovoriš.

Ošabnost je v mojem srcu. Ne bo nič. Kaj mi ni vsako uro samo to na misli, kje bom napasel svojo slavo in sebičnost. Napuhnjene ne bo volil Bog. Skopuh sem, lakomnik, moj življenski namen je samo: grabi, grabi, grabi. Grablje so moj križ. Ne bo nič. Nečistost rije po moji glavi, po mojem srcu, na jeziku mi vedno sedi, iz oči mi vedno gleda. Kako naj take oči čuvajo dragoceni zaklad odrešenja? Jeza razbeli skoraj vsako uro mojo dušo in moje telo, da je kakor goreč raženj. Lep Oče bi bil božjemu sinu. Glažek in sodček sta moje hrenpenje in dobra klobasa. Nezmeren sem večkrat v jedi in pijači. Takega Očeta ne bo maral božji Sin. Zavist kar naprej lije iz mojega srca na sosedovo njivo, telo in dušo. Zopet ničla. Lenoba je pa moja sladka tovarišica.

Gospod, kdo bo obstal. Kako bi mogel biti oče tvojemu sinu? In vendar bi moral biti tako svet, da bi mu lahko bil.

Doma in po svetu.

P. Hugo.

Srečna mati.

V Hasseltu na Holandskem živi 82letna mati, Mrs. Adons. Štiri sinove je vzgojila za Gospodovo službo v frančiškanskem redu. Vsi štirje so se posvetili misijonskemu poklicu v najbolj krvavem misijonskem vikarijatu na Kitajskem, Ichang, ki je zahteval že deset mučeniških žrtev, med njimi dva škofa. Tudi dva sinova te plemenite matere sta med temi žrtvami. Eden, Rev. Julijan je bil z več drugimi kristjani umorjen 16. jan. 1922. Drugi, Rev. Marin, pa je najnovjejsa krvava žrtev kitajskega misijona. Prošlega februarja so ga komunisti zajeli na nekem misijonskem pohodu, ga vlekli s seboj in 14. apr. umorili. Bil je goreč in do drznosti neustrašen misijonar. Njegovo misijonsko okrožje je bilo že vse preplavljeno od komunističnih band, a on je še vedno misil le na svoje ovčice, ne nase. Vsaka pot je bila zanj smrtno nevarna. Ponovno so ga imeli že kakor v kleščah, pa jim je izbegnil. Končno se jim je le posrečilo ga dobiti v roke. Podrobnosti o njegovi smrti še niso znane. Soditi po strastnem zasledovanju banditov, ni bila navadna nasilna smrt. Kljub temu, z višjega vidika se ve, lahko rečemo: Srečna mati, ki je dala Bogu štiri sinove misijonarje in dva mučenca!

Izgnan papeški nuncij.

Povojni otrok, mala baltiška državica Litva, se je zadnje čase nekaj razkoračila. Papeškega nuncija Msgr. Bartolonija je

meni nič tebi nič izgnala, ne da bi prej ali pozneje papežu kot njegovemu vrhovnemu suverenemu gospodu opravičila ta svoj korak. Tako se kake večje in močnejše države redko izpozabijo. Saj če že druga ne, je to proti obstoječim diplomatskim običajem, odnosno proti mednarodnemu pravu. Česar pa menda še vsa mlečna Litva ne ve. Sicer pa otroci navadno niso kaki posebni diplomati. Le v toliko, da tistem pokažejo zobe ali jezik, ki nima nič v roki, kakor papež. Ravno viteško to ni. Gotovo pa bolj nevarno za takega otroka kot je Litva, kakor za cerkev, ki se je že neštetokrat z mogočnejšim zmagovito spoprijela. S tem si je kulturnobojna litvinska vlada le še bolj odtujila tri četrtine svojega katoliškega prebivavstva. Ko se je nuncij v spremstvu višje duhovštine bližal državni meji in ga je ljudstvo spoznalo, mu je priredilo navdušene ovacije. Avto je blokiralo, da ni mogel naprej. Izstopiti je moral, da še enkrat podeli blagoslov in jih opogumi za nadaljnje boje z oblastmi teme. pride čas, ko bo sedanja kulturnobojna vlada na begu, nuncij pa se bo zmagovalno vračal. Božji mlini sicer malo bolj počasi meljejo, kot n. pr. boljševiški, zato pa tudi bolje.

Leto jubilejev.

Letos obhajamo kar tri jubileje, treh velikih iz redov sv. Frančiška. Najbolj znan med njimi je pač sv. Anton Pad., katerega sedemstoletnico smrti ves svet slovesno praznuje. V Padovi

kjer počivajo njegovi, telesni ostanki se vrše njemu v čast velikanske proslave. Veliko mesto nima zadosti prenočišč. Romarji spe na prostem. Med drugimi bo skoraj dogotovljen takozvan "govoreči film", o velikem čudodelniku, ki je proračunan na tri milijone lir, ali v našem denarju 386.000.00 dolarjev. Besedilo in scenerijo je izdelal milanski vseučiliški profesor za srednjeveško zgodovino, Rev. Viktorin Fachinetti, O.F.M. Obenem je letos istotako sedemstoletnica najplemenitejše cvetke tretjega reda sv. Elizabete Turingijske, med nami znane kot "Križana usmiljenost", po njenem krasnem živiljenjepisu s tem naslovom, ki ga je spisal Alban Stolz. Nemci, med katerimi je ta cvetka pognała in duhtela, bodo ta jubilej proslavili popolnoma v njenem duhu s takozvanim "dnem za uboge". In še en jubilej obhajamo. Šeststoletnico smrti blaženega Odorika iz Pordenone, o katerem nekateri domnevajo, da je bil Slovenec iz akvilejskega okoliša. Da je bila tiste čase okolica Ogleja še bolj slovenska, kot je danes je gotovo. Ni čuda, da se posebej omenjajo med onimi, ki so prosili papeža naj sv. Antona skoraj proglaši za svetnika. Bl. Odorik, ki bo kmalu proglašen za svetnika, je bil večni popotnik-misijonar. Na svojih misijonskih potih je prodrl celo do Kitajske in svoja pota zanimivo popisal pod naslovom "Mirabilie mundi" (Čuda sveta), ki vsebujejo mnogo dragocenih zgodovinskih in narodnih podatkov.

Papež in Mussolini.

Sta še vedno v dvoboju. In o spravi zaenkrat ne more biti govora. Papež ne more popustiti, Mussolini bi moral, a noče, zaučajoč na svoje črnosrajčnike, ki mu slepo sledi. Kristjanizem s svojimi večnoveljevnimi načeli, ki ga zastopa papež in moderni paganizem, katerega glavna maška sta narodnost in država, katerih največji moderni oboževalec je Mussolini, sta trčila skupaj. Kristjanizem in paganizem, bodi stari, bodi moderni, sta nespravljava sovražnika. Zato tudi med njunima zastopnikoma, papežem in Mussolinijem, ne more biti sprave. Kristus in njegov vidni namestnik papež zahtevata, da bodi mladina za katero gre, pred vsem božja, potem državna. Po vsej pravici. Človek je pred vsem božji državljan, potem zemeljski Mussolini pa hoče, da bodi mladina pred vsem državna. Ni izključeno, da bo trenutno on uspel, ker razpolaga s fizično silo, katere papež nima. A s fizično silo pridobljene zmage nad pravico so že naprej zapisane porazu. Cerkev bo v tem slučaju enkrat prav tako zmagošlavno korakala preko razvalin fašističnega Rima, kakor je korakala preko razvalin cezarskega Rima, magari ko bi bil vsak fašist Mussolini. Chi vivra, vedra, pravijo Italijani. Kdor bo dočakal, bo videl.

Marija — Kraljica morja.

Že doslej smo Marijo v cerkveni molitvi pozdravljali kot Morsko zvezdo: Zdrava Morska zvezda! Poslej jo bomo lahko pozdravljali kot Kraljico morja. Sam sv. oče Pij XI. ji je pridejal ta lepi novi naslov. V Liverpoolu zidajo veličastno katedralo, ki bo posvečena Kristusu kralju. Papež, kateremu je tamkajšnji škof razdelil svojo namero, jo je z veseljem odobril in pristavil: Pa v njej mora imeti mesto

tudi lep kip Matere božje, Kraljice morja. Nato mu je pokazal krasno izdelano škatljo, v kateri so bili različni dragoceni kameni. Te mu je pozneje poslal z napisom: Liverpoolski Kraljici morja v okrasje daroval Pij XI. Kraljica morja z onimi dragocenimi kameni okrog vrata bo kraljevala v posebni krasni kapeli. Morda bo ta novi naslov kmalu prešel tudi v litanije Matere božje.

Ateistična božja pot??

Kakor to samo na sebi smešno zveni — brezbožna božja pot — jo ruski boljševiki prav resno misijo ustanoviti. Stalin jo je zamislil kot nekako zaobljubljeno božjo pot, če se mu posreči iz ruskih src v celoti iztrgati vero in zbrisati zadnjo njeno sled. V tem slučaju bo razpisal splošno kolektivo celi ogromni Rusiji, za kolosalni narodni spomenik brezboštva, kamor naj bi bodoči rodovi romali, da ohranijo to "dragoceno" boljševiško dedičino. To bo nekak novi "babilonski turn", simbol človeške oholosti. Ko so ga Babilonci začeli graditi, pač niso slutili, da si gradijo nagrobeni spomenik. Najbrž tudi Stalin ne misli, da bo njegova "božja pot" nagrobeni spomenik boljševizma, ne vere. Sicer pa če naj bo to spomenik zatrte vere v Rusiji, bo on prej nekam drugam romal, kot na svojo "božjo pot".

Človeška duša — po naravi krščanska.

Tertulijan, ki je to rekel, jo je moral dobro poznati. Živi zgledi so to že neštetokrat potrdili. O nekem takem zdaj poročajo iz Brazilije. Na zahodu Brazilije, ob Mato Grosso, se razprostirajo v razsegu 300.000 kvadratnih milij neizmerni gozdovi, v katerih še Indijanci kraljujejo. V odročnem kraju med njimi je katoliški misijonar našel tudi star zakonski par, ki je prvič v življenju videl katoliškega duhovnika. A pri

tem prvem snidenju mu je padel pred noge in ga prosil za sv. krst. Misijonar ju vpraša, odkod vendar ta želja, če nista nikoli videva katoliškega duhovnika. Najini starši, tako sta vedela povedati, so nama pravili o katoliški veri in naju učili moliti. Vse, kar so naju naučili, sva zvesto spoljevala, kolikor sva pač mogla, vedela in znala. Misijonar ju je natančneje poučil o naši sv. veri, ju krstil, porčil in naslednji dan obhajal. Bilo je njuno prvo sv. obhajilo in morda tudi zadnje. Težko ju bo še kedaj obiskal katoliški misijonar, ker dotično misijonsko polje je še ledina, onadva samotarca globoko v šumoh pa se že bližata grobu. On ima 72 let, ona pa 68.

Nova svetnica.

V doglednem času bo priznana altarska čast nekdaj priprosti delavski hčeri in delavki, pozneje pa klarisi, S. Margareti Sinclair. Rojena je bila 1. 1900, umrla je za jetiko 24. nov. 1925. Glas o njenem svetem življenju je se hitro razširil po vsem svetu. Cerkv. oblast je že otvorila proces za njeno beatifikacijo. Tako hitro po smrti le redkim svita altarska čast. Margaret je bila ena tistih, ki je znala sredi burnega tovarniškega življenja posvetiti svoje delo in sebe. Kot taka bo s svetniškim sijem ožarjena vabljiv vzor te vrste delavstvu in živ dokaz, da je svetost možna v vsakem stanu in v vsakem položaju. Svoj čas je mislila na možitev. Neki bivši vojak jo je snubil, ki je bil pa versko mlačen. Ona ga je skušala obrniti nazaj k veri, ki edina posvečuje naravno ljubezen. Njeno prizadevanje sicer ni bilo brezuspšno, a se zdi, da njegovi nabi niso bili najčistejši. Ne toliko radi Boga, kakor radi nje se je začel vračati. Zato mu je po resnem prevdarku vrnila vsa pisma in se popolnoma oklenila nebeskega Ženina, kateremu je da-

rovala vso čisto ljubezen svojega srca. Da bi mu mogla zvesteje služiti je stopila v red klaris, kjer je kmalu po začasnih obljubah umrla.

Bivši protestant dominikanec.

Novomašnik Rev. Anzelm Townsend, dominikanec, je prej sedem let študiral v nekem protestantskem semenišču. A so mu profesorji vzeli vero, v kateri je bil rojen in vzgojen. Način, kako so razlagali deviško spočetje prebl. Device Marije mu je odprlo oči, da protestantizem ne more biti prava vera. Zapustil je semenišče. V Corningu, N. Y., kamor se je vrnil, dobi dominikanca, kateremu je odkril svoje duševne boje glede vere. Ta ga napot tamkajšnjemu katoliškemu župniku Rev. Rawlinsonu, ki ga je poučil o katoliških resnicah. Prestopil je v katoliško cerkev, nato pa vstopil v dominikanski red. Dne 15. jun. letosnjega leta ga je baltimoreški nadškof Msgr. Curley posvetil v mašnika. Prvo tiho sv. mašo je imel pri svojem duhovnem očetu v Corningu, drugo, slovesno pa v Selma, Ala., kjer živi njegova mati.

Poljska vstaja.

Politično je Poljska vstala po svetovni vojni. Ko se notranje konsolidira, jo čaka še lepa bočnost v krogu velesil, ako bo ostala moralno zdrava. Zaenkrat je še. Zadnje ljudsko štetje je izkazalo štiri milijone prirastka na prebivavstvu v desetih letih svobode. Na 1000 prebivavcev pride 17 rojstev. V tem oziru je na prvem mestu med vsemi svropskimi državami. Če pomislimo, da ima n. pr. Italija, ki se tako baha, kako zdrav narod je, samo 11 rojstev na 1000 prebivavcev; tako blagoslovljena Amerika le 10 rojstev na 1000, kulturno tako napredna Nemčija celo samo 6 na 1000, potem si lahko predstavljamo, da je poljski narod še moralno zdrav med

tem ko si drugi sami kopljejo grob, zlasti tisti, ki potrebujejo več rakev kot zibelk.

Mehika znova v ruskih vodah.

Komaj je minilo dve leti kar je bil v Mehiki med državo in cerkvijo po dolgem krvavem preganjanju upostavljen nekak relativni mir. Pa že prihajajo poročila o novem, naravnost boljševiskem, navalu na cerkev. Zvezna mehiška država Vera Cruz je na pritisk guvernerja Adalberta Tejeda, velikega sovražnika cerkve, uzakonila predlogo, ki dovoljuje 100.000 vernim le enega duhovnika. Podrejenim oblastem je pod strogo kaznijo prepovedano v tem oziru na svojo roko kaj popuščati. Če to obvelja, bo za celo mesto Vera Cruz le en duhovnik, v celi državi pa le 7. Doslej so bile v državi tri škofije s 1200 cerkvami in približno toliko duhovniki. Apostolski delegat in prizadeti škofje so odločno izjavili, da take postave ne priznajo in se ji ne bodo pokorili. Vršili bodo svoje dolžnosti dalje in se umaknili le sili.

Moralni propad Nemčije.

Na zborovanju nemških katoličanov v Kolinu je Dr. Wester podal sledečo žalostno sliko o versko-moralnem stanju Nemčije: V Berlinu je število razporok v l. 1929 doseglo število porok. Zakonov je bilo v tem letu sklenjenih 120,000. Med temi je bilo 57,000 mešanih, 36,000 pa civilnih. Iz mešanih zakonov je bilo 74,000 otrok in med temi jih 40 tisoč ni bilo katoliško krščenih. Izmed 449 državnih poslancev je samo 273 kristjanov, drugi ne pripadajo nobeni krščanski cerkvi, če so morda tudi krščeni. Mladinski zločini se groznotno množe. Kakih 85% mladostnih zločincev gre na račun nemoralnega kino in slovstva. Če bo šlo tako naprej ozir. nazaj, bo Nemčija kmalu "nad vse", a v slabem, ne v dobrem.

Stanje katol. cerkve v Ameriki.

Najnovejši šematizem katoliške cerkve v Združenih državah izkazuje 20,091,593 katoličanov. Prirastek od l. 1929 znaša 13 tisoč 391. Že dolga leta ni bil tako majhen. Pač zato, ker so ameriška vrata naseljencem vedno bolj priprta. Ti so prej množili število. Žalibog, da neredko samo število. Pač pa je število konvertitov v primeri s prejšnjim letom za 1296 večje. Vseh skupaj je bilo konvertitov od zadnjega štetja 39,528. — Duhovnikov je 27,854, med temi 8552 redovnih. Prirastek od prej je 939. Hierarchy šteje 4 kardinale, 16 nadškofov in 104 škofe. Župnij in župnijskih cerkva je 2,375. Od zadnjič 60 novih. Misijonskih cerkva in kapel, kjer se vrši služba bolja, je 5743. Bogoslovnih semenih je 145, deset več kot prej. Duhovniških kandidatov je 17,616, 1316 več od zadnjič. Višjih šol ali kolegijev za moško mladino je 222. Ženskih akademij 725. Ta razlika v številu gre na račun raznim redovnim kongregacijam, ki pridno ustanavljajo in vzdržujejo ženske akademije. Župnijskih šol je 7387 z 2,283,084 učenci in učenkami. Število teh je od zadnjič naraslo za 162 z 39,43 učenci, odnosno učenkami. Nadalje je 335 sirotišč z 52,328 sirotami. Šest sirotišč z 805 sirotami več od lani. Starostnih domov je 157, 16 več kot prej. Katoliških bolnišnic je 642 s 100,000 bolniki. Od zadnjič je bilo odprtih 18 več. Eno glasno pričajo te številke, da cerkev ni otrok, ki bi ga morala država pestovati, da ga ohrani pri življenju. Božji otrok je, ki lahko živi in se razvija brez države, v današnjih razmerah še boljše kot v zvezi z njo. To naj tolaži tiste verne, katerim so države mačehe. Katoliška cerkev ima Očeta z maternim srcem, ji ni treba mačeh. Če ji država noče biti mati, proč od nje.

Naši mladini

MY IDEAL CAPTAIN

By — A. M.

I would like my ideal Girl Scout Captain to be tall and slender with hair just a little curly, short and maybe red.

She must always wear a bit of yellow — a hanky, tie or headband — no matter which. Of course, she must be educated and refined, but full of fun nevertheless. For her to have a car would be necessary.

My captain must be cheerful and smile even when I do wrong. She must tell me, I'm not bad or lazy but just tired.

Whenever I want her, I would like to find her — juts like that. I must find a captain who will sanction parties, hikes, week-ends, stunts all the time, every week in fact. I am looking for a captain who will have meetings every evenings instead of only once a week, one who will forget her watch when I'm not so early, and forget her glasses at home when my uniform is crushed and soiled and my shoes not shined.

Where shall I find my dream captain? — — —

SUNRISE

Fr. Leonard

Night's black darkness veils the earth,
All around is depth in sleep;
Plains nor valleys sound their mirth,
Hills nor fields their joyful note.

Life again takes on anew,
Helios his drive does start;
Strewing forth her rays of hue,
Eos now doth reign supreme.

Sol now rises from the deep,
Golden wavelets splendrous casts,
Glorious does with grandeur sweep,
As he rises from the keel.

Glist'ning gold makes rivers shine; —
From the valley, vale and plain
Veiled clouds do slow decline; —
Wooded heights now meet the sun.

Church bells toll its onward march,
Every glen its echoes swell;
Nature the returning march
Greets with silent, merry shout.

SHRIVEN

Fr. Leonard

Mortal sin laden, the act committed,
Exiled, burdened, the soul faltering steps;
Paradise lost and sweet grace demised;
Fiends malicious preparing their depths.

Conscience with vehemence the sin does flay,
Peace or true quiet none can it secure;
Sin-burdened feet all its pleasure does stay, —
Happiness doth reign not in a soul impure.

Sleep ever sweet never comes to the soul,
Weird apparitions, gruesome pantomime, —
All with the spirit to concord one whole,
Bringing the weighted one back to its clime.

Wearied and spent, the lonely exile goes,
Seeking the portals of the laving font;
Entering, kneels, confesses, priest shoves; —
Purged is the soul which now nothing can daunt.

Forth from the shadows all gloomy and dark,
Rises the new soul enlivened and freed;
Heaven's high beacons 'gain guide the frail bark,
Dangerous reefs with its graces does sheath.

ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN.

Fr. Leonard:

Our Holy Mother, the Church, solemnizes on August 15th, the extremely prepossessing feast of our Mother Mary, the Assumption into heaven. This commemoration though perhaps not the greatest, is certainly the most principal feast of Our Lady. Already at the time of Sergius I this solemnization was one of the principal festivities in the Eternal City.

This admirable and beautiful observance of the Blessed Virgin comprises two fine points as an object for amplification. The Assumption embraces the happy departure of Mary from this life and secondly, her Assumption.

Mary had to undergo the sad plight and humiliation of death. But it was the will of God that she should die, yet, after her death she was to enjoy the glorious and magnificent act of the Assumption, i. e. of being taken bodily into heaven to place herself at the side of her divine Son, Jesus Christ. Her death was real, yet she was immune from all sufferings. So as to better understand "sufferings", it might be well to ask what makes death so painful? St. Alphonsus concisely replies with these three words: "Regret, remorse and fear."

Regrets! To the man of worldly ideals it connotes the ghastly isolation from that which to him seemed his soul and life. To such a one it signifies the repulsive severance from that

which was his greatest pleasure, on which his thoughts constantly reflected, for which he had toiled and labored until his entire heart was bound up in it. Regrets! The accumulation of an immense fortune must now be cast aside with bitter and useless regret. With Mary it was otherwise. Separation from this world, from friends and relations was to her the fulfilment of her greatest desire. From her earliest youth she was with God and never fixed herself to worldly affections. Her paramount longing was to leave this earth and go to heaven where she would be united to the object of her love, — Jesus.

No sense of guilt caused the mind of Mary to be afflicted with great pains or anguish. Was she not the Mother Immaculate, the purest of creatures, free from all sin, without stain, Her life was one of continuous heroic virtue which stood before her at the throne of God and which added lustre to her triumph.

Fear! Death is not annihilation, the soul is immortal! It is on this account that a dying person becomes fearful and perturbed. What shall be the judgment of the Eternal Judge? Our salvation is not certain, therefore, the perceptive trepidations at the point of death. But the Blessed Virgin harbored no fear, she was not harassed about her salvation. Already in her virtuous life she beheld the throne of glory prepared for her beside

her Son. Thus we have seen that her death was real but free from all sufferings.

St. John Damascene relates from tradition how the Apostles by the Divine Providence came and buried the Immaculate Virgin. He further tells how later at the entreaty of St. Thomas her grave was opened and found empty save for the winding sheets. From this they concluded that Jesus, wishing to glorify His Mother took her, body and soul, into the kingdom of eternal

happiness.

How the angelic choirs must have sung in a loud voice, "Hosanna, glory and honor to our Queen! Hail, holy Queen! Mother of Mercy. Reign over us with thy Divine Son!" Let us also join with the heavenly choristers on this day and sing praises to our Blessed Mother. Yes, let us heed the words of the church, "Come, let us honor her who has been assumed into heaven and made the queen of heaven and earth."

THE LAST NIGHT AT GIRL SCOUT CAMP

by A. M.

It was July 26th, 1929, after having enjoyed the nicest and most refreshing two weeks' vacation, the last night at camp came much too swiftly. This, by the way, was my first camping experience shared with five other Girl Scouts from St. Stephen's together with our captain.

On this memorable night we were gathered together under the beautiful starlit sky around a sparkling campfire. Here were assembled some eighty Girl Scouts but not a sound could be heard, save the crackling of the fire. All of us were feeling sad because although we loved our homes we really enjoyed our stay at Talahi and hated to leave it. Talahi is an Indian word meaning "Camp in the Woods" and very appropriately applied to this wooded spot which many of us called "The Camp of our Dreams."

It was here, around the campfire under the sturdy oaks, that we formally bid farewell to the camp which we were leaving the following morning. We sang our Unit songs with eagerness and sincerity. Rising Sun, our charming director, spoke very impressively about the Girl Scout spirit. She said,

"Carry home the value of true friendship, loyalty, unhesitating service, unselfishness, courtesy which you have found at Talahi. By doing so, you will be telling the world how wonderful it is to be a true scout."

There were many awards, badges, honors presented to the scouts. Among the happy recipients were six of us Chicago

Scouts, one received a Swimmer's Badge, another her Second Class, etc. Twelve Girl Scouts in our group were very much envied that evening because they were presented with the most cherished of all badges, namely: American Red Cross Junior Life Saver's Badge. Of course, there were other badges like handcraft, dramatics, naturelore, etc.

As each scout was presented with her badge she was told in a few words the responsibility involved in the wearing of the particular badge. For example, the wearing of a badge not only signifies that the wearer had completed the requirements satisfactorily but over all is prepared to repeat them especially in an emergency, i. e. the Life Savers rescuing drowning persons, etc.

Each girl was congratulated and applauded by her friends. Then there were more songs, songs which only campers enjoy, followed by a lively story and we were ready to greet the sandman.

"Ah, 'twas truly wonderful," said I, as I lingered by that smouldering fire wondering if next year would find me again at Camp. As I stood there, sad and wondering, the sparks from the fire seemed to form strange words. A message, perhaps?

Yes, there it is. See that spark, a little one? I see my message: "Carry on — — Carry on. Scouting is worthwhile — carry on — — —" Suddenly the Bugle sounded "Taps"; reverently I stood at attention realizing then the full meaning of "All is well. God is nigh."

HOME

Fr. Leonard.

What truer foreboding sign can there be than the passing of the home; the passing of "the fountain-head from which flow society, states and all human associations". With its ruination it also corrupts "the conditions which are every day impressing themselves upon our life and conscience." But what is the vital cause of this sad, gesturing presage?

Has the home lost its sweetness and happiness? Has the beaming love together with the simple joys of the family circle and "pure and holy atmosphere and fond memories" left the realm of human life? We can only say that the fervent religion has gone!

Have you ever heard anyone speak of a true christian home? Then that spark of heavenly fire within each true christian abode has already been described to you in terms of glowing expressions of admiration. What was the reaction? Did you firmly conclude not to fail to strive to your utmost in kindness, gentleness, and politeness to make your home the spot of all the world where your soul delights to be?" One cannot help but experiencing personally a tingling admiration upon speaking of a religious home; one where the hope of happiness with God mutely eulogizes; — yes, home, "the loveliest emblem of heaven on earth."

Religion has gone! Those high principles which keep us in the narrow wroad, which breathe in our hearts the zeal and fervor to move steadily onward and by whose standards we are at all

times ready to sacrifice, — gone! Without these what have we? No object for which our hearts might struggle; no motive for our innate, deepest and truest feelings to show themselves in our daily strife!

The home, in every sense, is a "social and moral entity". And as such it must endeavor to attain the love, reverential awe and subjection. All are virtues which any society as such must possess in order to exist. But the basis of all virtue is religion. And so, where there is no religion, there exists no virtue; where there is no virtue, no true unification; and without the latter the inevitable result is the destruction of all family life, — the ruination of the home.

"Emblem of heaven on earth!" What kinder and more gentle word can we find than "Father"? What sweeter or lovelier term than that of "Mother"? What vocable is more expressive of the genial flame of affection of our fellow-men than that of "Brethren"? A home devoid of these endearing terms is not a christian home. Yea, without such phraseology true home-life spirit cannot be present.

Religion alone can animate our souls with that richest joy from heaven, — love. It alone can inspire our hearts with the deep and warm yearning intimacy of God's love. Religion is the foundation upon which is built filial respect and devotion, the "true sense of reverence and responsibility which the home demands."

"GREGORIAN CHANT, THE MUSIC OF THE CHURCH."

Francis M. Scheringer.

Editor's note: This concludes the series of articles on Liturgy which Mr. Scheringer has prepared for the AVE MARIA. It is hoped that they have been of some interest and use to the readers. In the near future, we hope to offer another series of articles by the same writer, dealing with aspects of the life and labours of Bishop Baraga.

THE question of church music has been widely discussed and argued about of late. The discussion, at first confined to specialists, is now quickly spreading among the public, both musical and unmusical. Before entering upon a study of the Church's mind, it might be well to recall a fundamental rule of the Church: She considers her music an art composed of two elements, prayer and music. The law of prayer is the law of singing. Prayer and music must combine to form one whole art. The music must pray, and the prayer must sing. If music is overemphasized, the value of the prayer is lost, because the human mind is prone to follow the course of the melody, and not the meaning of the prayer which the music entirely disguises. The Catholic Church, which has always been the depository of the fine arts, gives a foremost place to the art of music, using it in the liturgy for the edification and sanctification of her children. From the days of the foundation of the Church, music was the handmaid of the liturgy; firmly engraved in her heart were the words of St. Paul, "Teach and admonish one another in psalms and hymns and spiritual canticles." Since this precept came from the mouth of an Apostle, it had all the force of a law, and thus the Church has always observed it. She knows that music reigns supreme in the world of sense, possessing, as it does, accents of matchless strength and sweetness to touch the heart, to stir the will, and to give utterance to prayer. And what is the music whose use Popes have declared should be enforced? The **Gregorian Chant, or Plain Chant** as it is sometimes called. It received its name from Pope St. Gregory the Great, because he did so much for liturgy and especially the chants of the Church.

The **Motu Proprio on Sacred Music** issued by Pope Pius X in 1903 states clearly, definitely, and authoritatively the rules which concern the music to be used in liturgical services. To quote from the Encyclical: "**The more closely a composition for the Church approaches in movement, inspiration and savor, the Gregorian form, the more sacred and liturgical it becomes; and the more out of harmony it is with that supreme model, the less worthy it is of the temple.**" Here we have a short and concise statement of the music that the Church demands in the House of God. How far modern church organists and choir directors have gone in obeying this

papal command can be estimated by a series of visits to Catholic Churches. In Cathedrals, Basilicas, and churches of great importance, one can always find Gregorian Chant rendered, more or less properly, according to the degree of musical culture that its director possesses. But what a far cry it is from the words of the saintly Pope to the quivering strains of grand opera melodies and their kind, which some organists insist on playing as interludes during the Mass. To cite a few examples: How often have I entered a church to pray, or rather try to pray, while the organist fondly lingered over Lemare's "Andantino", more familiarly known as "Moonlight and Roses"! Because this really lovely melody was taken and fashioned into a popular ballad, it is entirely contrary to the spirit of the Church. The congregation is diverted from its real duty in church—that of prayer—to that of humming the tune under its breath and mentally saying the words. Again—how often have I heard selections from the opera "Il Trovatore"! The Miserere theme, the Home to our Mountains theme, etc., all have found their place in the modern church loft. How audacious, nay, how profane such melodies in the house of God! The Church is a House of prayer. We do not go to church to be entertained by the music, we go to offer our homage to our Lord. The Mass is an action which demands the collective thought and prayer of the entire congregation if it would be entirely appreciated and understood. The same condemnation can be made of mass-compositions themselves, which flagrantly violate the commands of the Motu Proprio. It is a pitiable state of affairs when the people in the church get nervous with fright while the soprano soloist climbs higher and higher, then up and down, in her singing of the music. A high-voltage soprano carousing through the music, the "peppy" music of certain mass-compositions, is the height of audacity, to say the least in the Home of the Blessed Sacrament. Little does the soloist realize the significance of the words she is singing, or the choir either. **Church music is prayer, and it must be prayerfully sung.** Let the choir know what they are singing before they attempt to sing. Let them grasp the full import of the sacred text before they attempt the music. Once they do this, they will readily perceive the impossibility of praying these words when set to sentimental, agitating, flippant music. They will quickly

ly see the necessity of getting music which prays, music which does not depend on individual efforts of the whole choir, or the whole congregation. Secular music in church does not elevate the soul to God and the things of God. On the contrary, it degrades the soul, or entirely diverts it from its proper end, pandering only to the senses. Just as the soul is the vitalizing principle of the body, so **Plain Chant is the vitalizing principle of Church music.** Plain Chant's most striking characteristic is its **simplicity**, and is not the soul a simple substance? Plain Chant is **unisonous**; it is free, clear, luminous, stripped of all disguise; all can understand it, the most fastidious artist as well as the man in the street. It does not lurk beneath the obscure maze of the myriad sounds of an orchestra, hardly to be followed, even by the most cultivated ears. It does not know harmony, in the modern meaning of that

Chant, however, cannot be abused so; it is always wholesome and serene; it does not react upon the nervous system. It has truth, beauty, and goodness. For this reason it appeals to the whole man. In listening to Chant, we must listen with the ears of faith. Chant must not be listened to **as music**; it is a form of declamation, a musical and very devotional recitation of the sacred words. It suggests meditation. It is the soul reaching up to God.

Finally the study of Plain Chant is not to be limited to a select few. It is democratic. The cooperation of the entire people is demanded. This may not be accomplished in a day, but the Church works for the future, and already she is sowing the seeds. The Catholic school child is learning to pray, not only in words, but also in song; not only in Latin, the language of the Church, but also in Gregorian

---

Slovenski
igravci
šole sv. Vida,
Cleveland, O.

Na svojem
nastopu so
želi burno
pozdravljanje.

---

word: it depends entirely on its own intrinsic charm to move and enthrall us. "Gregorian Chant is like a great, still flowing river; the sacred text is broadly reflected on the surface; the clear, limpid stream, so to speak, is unison; the sonorous waves of an accompaniment, harmonious though they be, sadly trouble the surface and sully these limpid depths."

It is to the higher faculties of the soul that the Chant appeals. It owes its beauty and dignity to the fact that it borrows little or nothing from the world of sense. It passes through the senses, but it appeals to them nevertheless; it panders neither to the imagination nor to the emotions. Plain Chant is capable of expressing the most tremendous truths, the strongest feelings, without departing from its sobriety, simplicity, and purity. Modern music may perhaps arouse and voice violent and coarse passions, although this is not always the case.

Chant, the music of her language. And when these children grow up, our choirs will be the entire Catholic world! The more elaborate and intricate parts of the liturgy may demand greater genius and finer artistry than the average member of a congregation can give; so for this, let a chosen lot of singers serve. The simpler parts of the liturgy can then be taken up by the whole congregation; producing a magnificent contrast, on the one hand, of perfection of art, and on the other, the majesty and thunder of numbers! This is nothing new; it is thus that the liturgy is intended to be rendered; thus it was rendered in the past, and is still being rendered, and thus the Church would always have it rendered. It is simply a return to the true and beautiful ideal. It is a thorough revitalizing, through the art of Gregorian Chant, of the entire spirit of sung prayer in the House of God.

STRIČEK ODGOVARJA . . .

Da bi imel prostora za štiri strani, napisal bi lepe stvari za cele štiri strani, le nekaj vrstic imam na razpolago. Skoda.

Mladim srcem je tako lepo govoriti. Mlada srca so tako priprosta, čista in iskrena. V mladem srcu, čistem, iskrenim in priprostim biva Bog. Zato je tako blagroval Jezus mlada srca in jih postavljal za zgled svojim učencem.

Da bi vam ostale duše vedno čiste in nedolžne, prosim Boga. Še pišite. Vsaka beseda bo beseda od srca do srca.

Pravijo . . .

Pravijo, da so mlada leta pomladna leta življenja. Pomlad je polna rož, pesmi in veselja. Tako bi morala biti mladost-pomlad življenja polna rož čednosti, pesmi lepega življenja in veselja čiste vesti.

Pravijo, da Bog ne mara, da bi mu ijudje posvetili stare kosti, mladost hoče. Saj razumeš, kaj hočem povedati. Bog mi zadovoljen samo z vodenim mlekom, ampak hoče smetano. Smetana življenja so mlada leta.

Morda previsoko govorim. Reči hočem: budi priden in dober že ko si mlad. Kakršna je Minka v mladih letih taka bo tudi ko bo že starejša Mina. Kakoršen Janez, tak bo Janez.

Božji zvonček . . .

Zvonček v srcu mi zvoni,
božji zvonček, zvon vesti:
Vsak trenutek potrkava;
z angeli se poigrava.

Bog mi daj, da bo zvonar
angelj varuh mi vsekdar.
Same lepe pesni poj,
v miru sibljje srce moje.

Nauči se te pesni na pamet. Do prihodnjega meseca jo boš znal, ali ne?

Ivanki štimanki . . .

Ivanka-štimačka na nos je ponosna,
tako je pobaran kot mavrica rosna
In lička, ta lička, kako ji rde
Kedo jih je barval in slikal? Bogve,
Od jutra do mraka v zrcalce se gleda,
od zore do zarje pri oknu poseda.
Le eno Ivanka-štimačka ne ve:
Najlepše je čisto in belo srce . . .

Kaj je grdo?

Grdo je, če slovenski deček ali slovenska deklica, ki sta sicer rojena v Ameriki, znata dobro angleško, pa vendar materi in očetu na vsako slovensko vprašanje angleško odgovarjata.

Grdo je, če pride slovenski duhovnik v naselbino, pa navori mladega fanta slovensko, ta se mu pa namrdne, češ, jaz ne znam slovensko.

Grdo je, če človek zaničuje materin jezik. Čeprav si rojen v Ameriki in ti je angleški jezik prvi jezik, nikdar ne pozabi, da je tvoja mati Slovenka. Spoštovanje do matere zahteva spoštovanje do njenega jezika.

Kaj je narobe v tem pismu?

My dear striček. Že many times sem hotela pisati Vam, pa ne mislite, da lajam. Jaz sem lazy, to je vse. Moja sestra, ki je telefon-operator, mi je že večkrat dala fountain-pen v roko in mi je rekla: piši, pa mi je pero preveliki trouble. Tudi vam nočem delati troubles. Kadar pridete v naš city, pridite k nam na visit, naš street in naš house je prav blizu station. Jaz zelo lajam vaša pisma.

Prihodnjič.

Prihodnjič pričakuje striček za ta mladinski kotiček lepo pismo od Ivanke-štimačke. Vem, da mi bo pisala tudi Ančka, ki zgleda kakor pomarančka. Metka, ki nikdar ne mara kofetka, Katarinka, ki se nikoli ne šminka, Helena, ki je vitka kakor smreka zelena in Marička, ki ji tako dišita klobasa in potička. Morda se mi oglasti tudi Tonček, od glave do pete kujonček, Franček, zaspanček in Edi — sladkosnedi.

PISMA.

Dragi striček:

Dobili smo drugega strička, katerega z veseljem pozdravljamo in želimo, da bi bil zdrav in potrežljiv, ter bi preveč ne metal naših pisem v koš.

Tu na gričku smo imeli zadnja dva tedna hudo vročino. Mislim, da tuid v drugod ni bilo bolje.

Nismo mogle delati na vrtu in na njivi, zatoraj smo zgodaj vstale in šle delat na polje, popoldan pa smo počivale v senci.

Imamo se prav dobro L — samo, da nimamo toliko skrbi o solo.

Vas lepo pozdravlja

Frances iz Jolieta.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Prečastiti gospod urednik:

Vroče je vroče, čelo kipi, solnce pekoe zemljo mori. Bog ev či je v Chicagi kaj bolj hladno. Tu imamo sedaj par dni bolj hladno — a poprej je bilo vroče, da skoraj ni bilo mogoče živeti.

Naznam Vam, da je prišla moja sestra Olga iz Bethlehema, kjer je učila. Vesela sem bila, ko sem jo videla. Sedaj imamo počitnice, toda Slovenke se morajo učiti hrvatski, a Hrvatice slovensko.

Jaz sem Hrvatica a znam bolje slovensko, sigurno ja volim biti Hrvatica a rada se učim i slovensko.

Vas pozdravlja,

Josephine Glad.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Dragi striček:

Pač Vam je lahko žal, da niste bili v Lemontu, dne 4. julija. Videli bi lepo procesijo z lučami. Skoraj vsi smo šli od nas. Le nekaj sester je bilo doma, da so pazili na hišo. Med procesijo smo peli litanje Matere božje.

V cerkvi je bil blagoslov z Najsvetejšim. Na hribu poleg nove lurske votline je bil postavljen altar. Preč. oškod Odilo so lepo pridigali.

Pri nas je sedaj dosti dela. Častite sestre in postulantinje delajo na njivi. Jaz bi tudi rada šla, a sem bila operirana in ne smem nan jivo.

Vas pozdravlja,

Mary Dolinšek.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Dragi striček:

Ne vem, če ne bom prepozna z mojim pismom. Zvedele smo, da imamo drugega strička. Z veseljem Vas pozdravljamo in prosimo, da boste tako potrežljivji kakor so bili prejšnji preč. gospod urednik. Vsa naša pisma so dali na svitlo — nobeno ni šlo v koš.

Nevem če se bom še kaj oglasila. V začetku meseca avgusta se začnejo za nas postulantinje sv. duh. vaje. Molite zame, da jih bom dobro opravila. Bojim se pa tudi malo. Osem dni biti tiho — to je hudo — a bo že šlo.

Povabim Vas na preobleko in se priporočam v sv. molitev.

Veronica iz Chicago.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Prečastiti gospod urednik:

Naznam Vam, da smo imeli meseca junija na našem gričku procesijo. Prečastiti gospod Odilo so nosili Presveto Rešnje Telo in nam pomagali peti. To je bilo lepo, ko smo se pomikali z gorečimi svečami po gričku vedno naprej a na ravneh smo nadeli krog in korakali nazaj moleč sveti rožni venec in peli. "Pridi molit' o kristjan." Ko smo spet prišli v kapelico, smo imeli sveti blagoslov.

Vas pozdravlja,

Štefka.

Dragi gospod:

Jaz sem stara 14 let, hodim v katoliško šolo. Učim se rada, moje drage stariše ljubim. Rada govorim slovensko, ker je to moj materinski jezik; zato ga spoštujem in nočem nikoli zavreči. Enkrat ko dorastem hočem obiskati tiste kraje kjer so se rodili moji ljubi stariši. Jugoslavija mora biti lepa dežela. Pozdrav

Mary iz Cleveland.

Rev. Anton G. Bratina.

Kakor je tiko živel in na tihem dobro delal, tako se je tiko poslovil. Bil je eden skromnih duš, ki jim velikega sveta ni mar — faranom so pa solnce ki sveti, greje in deli blagoslov. Če

† Rev. A. G. Bratina, Steelton, Pa.

bi prišel, dragi čitatelj, v Steelton, pogrešal bi prijaznega č. g. A. Bratina, ki je po steeltonskih ulicah na vse strani pozdravljal in

odzdravljal z dobrodošnim semhljajem in zvonkim glasom znamenem — faranom, ko je pohajal na dom k mamici, katero je tako nežno ljubil ali pa kadar je vršil druge opravke svoje odgovorne službe. V torek 30. junija so ga iz farne cerkve ob mili žalostinki zvonov prepeljali na katoliško pokopališče sv. Križa. Pravijo, da takega žalnega sprevoda, tolike množice in toliko odprtne žalosti in hvaležnega sočustvovanja Steelton še ni videl.

Rev. Anton Bratina se je rodil 11. decembra 1901 v Steeltonu. Vsa svoja otroška leta je preživel v imenovanem rojstnem kraju. Obiskoval je slovensko, farno šolo sv. Petra. Nadarjenega dečka so poslali njegovi verni stariši v slovečo benediktinsko semenišče v Beatty, Pa. Novo mašo je epl 6. avgusta 1927. Nato bil poslan v dušno pastirstvo na Irsko faro v Steeltonu. Potem je bil premeščen v Conewago, Pa. kjer je vestno izvrševal kaplansko službo skoraj osem mesecev. Meseca maja 1928 je bil imenovan za župnika slovenske župnije sv. Petra. — Med svojimi rojaki je mladi g. župnik deloval z vnemo in ljubeznijo do smrti. Pri vsem obilnem delu dušnega pastirstva si je ohranil jasno veselost in čudovito skromnost. Dasiravno rojen v Ameriki je ljubil slovenščino in pridigal svojim faranom v slovenskem jeziku.

Zadnje leto ga je mučila srčna napaka združena z drugimi boleznimi, toda on se nji mnogo menil zanje. Zanašal se je na svojo krepko naravo, na svoja mlada, svetoča leta. Toda zahrbtna bolezen se ni dala ugnati. Vrgla ga je na bolniško posteljo in v dveh dneh položila v mrzlo raket. Umrl je 25. junija ob sedmih zjutraj v mestu Baltimore, Md. kamor se je pred dvema dnevi podal na duhovne vaje.

Č. g. Bratina je bil vnet in vosten duhovnik, navdušen narodnjak na slovenskem in ameriškem polju, iskren prijatelj mladine, izredno blag mož. Bil je prijazen vsakomur, v družbi vesel, vedno pripravljen pomagati.

Bog mu daj svoj mri, mi mu ohranimo spomin.

Drobne vesti.

Sheboygan je na slovesen način proslavil davsetletnico obstoja župnije. Sicer take obletnice niso v navadi, toda prav je, da pridejo v navado. Če razna društva slave desetletnice in še manjše obletnice, zakaj bi župnije ne praznovale dvajsete obletnice, štiridesete obletnice požrtvovavnosti in dela za večnost in duhovne dobrine vere. Častitamo Sheboyganu in mu želimo, da bi še naprej živel tako čvrsto življenje kakor ga je živel doslej.

Collinwood bo obhajal 16. avgusta srebrno obletnico svoje fare. Collinwood je ena slovenskih far, ki prednjačijo drugim v številu vernikov in gorečnosti. Kakor jih je Bog blagoslavljal v prvih petindvajsetih letih, tako naj jih blagoslavlja še petindvajset in petdeset let.

Lemont je na slovesen način, dne 19. julija, obnovil gorečnost za Barago in Baragovo delo v naših sreih. Popoldanska pobožnost, pri kateri smo na glas klicali k Bogu, da bi nam že kmalu dal priprošnjika — Slovenca — nam bo ostala neizbrisno v

spominu. P. Hugo nas je z gorečo besedo navdušil za Baragovo stvar.

La Salle je 19. julija poromal k Mariji Pomagaj v Lemont. Pri maši je pel domači Lasalški zbor. Govoril je romarjem p. Odilo. Romanja se je udeležilo lepo število rojakov.

V domovini imajo te dni lepe Baragove slovesnosti. Kakor nam poročajo domači časopisi iz Slovenije, so naše zastopnike slovesno sprejeli in oba dneva: 19. julij v Ljubljani, in 26. avgust na Brezjah bota lepa praznika, ki jih bo pomnila Slovenija in slovenska tujina. Dal Bog, da bi se resolucija teh dveh slovesnih dni: Barago na altar, kaj kmalu uresničila.

V Borovnici je dne 12. julija pel prvo sveto mašo ameriški rojak Peter Avguštin Svete, frančiškan rodom iz Forest City. Ameriški rojaki mu želimo: mnogo let in mnogo sreče. Kakor slišimo, bo novomašnik ponovil primicijo v svojem rojstnem mestu. Takrat se ga bomo spomnili tudi z daljšim pozdravom.